

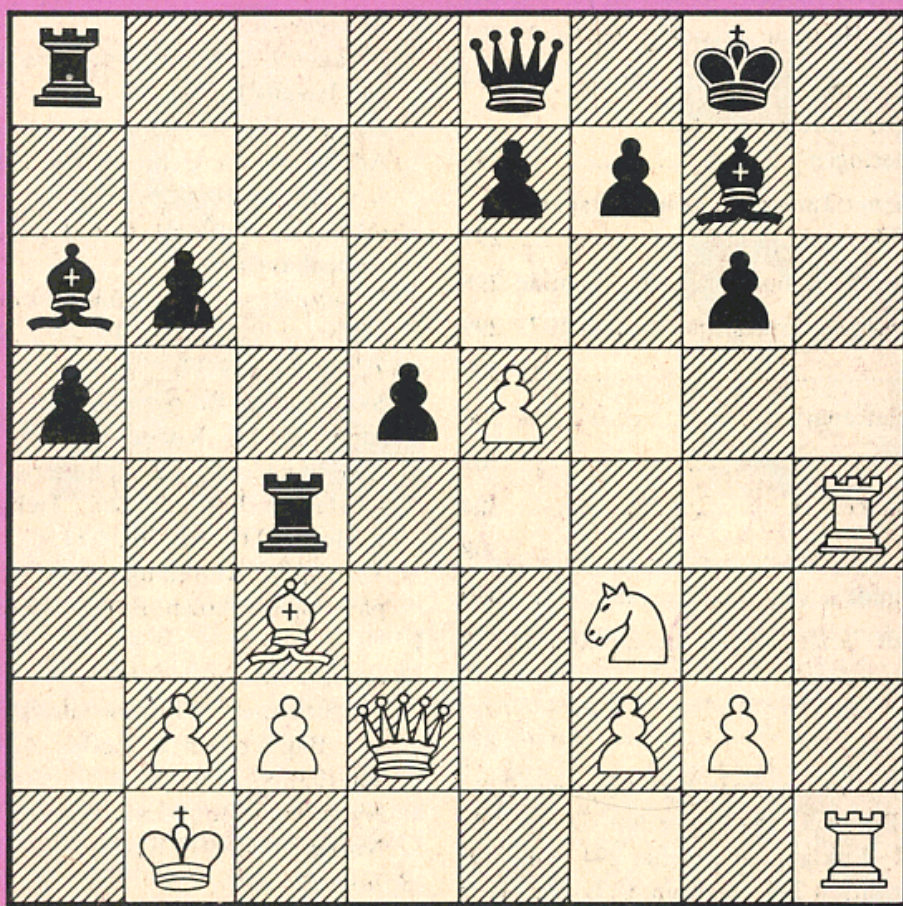
SKAKBLADET

11

KR. 3,50 inkl. moms

69. ÅRGANG

NOVEMBER 1973

HVID TRÆKKER OG VINDER

udgivet af
Dansk Skak Union

Dansk Skak Union	282
Internationale mestertitler til Ole Jakobsen og Jørn Sloth	283
Reglement for Dansk Skak Unions ratingsystem I	284
<i>John Rødgård</i> : Dansk Skak Unions 7. åbne danmarksmesterskab for juniorer	287
Skoleskak	290
<i>Bent Larsen</i> : Hvor er Spasskijs selvtillid?	291
<i>Bent Larsen</i> : Andre partier fra Bath	294
<i>Ole Jakobsen</i> : Flere partier fra IBM-turneringen	296
<i>Torben Knøchel</i> : Juniorverdensmesterskabet i skak 1973	297
<i>Carsten Høi</i> : 9. juniorturnering i Schilde	298
<i>Bengt Ekenberg</i> : Sverigesmesterskabet 1973	299
Litteratur	300
Korrespondancepartier	300
Problemskak	302
Korrespondanceskak	304
Turneringer	308
Danmark rundt	310
Verden rundt	310

PARTIER

Adorjan 295 - Baumgartner 298 - Beljavskij 297 -
Bellin 296 - Botterill 295 - Brglez 300 - Dieks 297 -
Donner 292 - Enklaar 296 - Geller 294 - Gheorg-
hiu 291 - Grillitsch 299 - Hansen, L. L. 289 - Hug
291 - Høi, C. 298 - Ivkov 295 - Jakobsen, O. 296
(2) - Jansson 299 - Kortjnoj 294 - Kovacevic 296
- Knøchel, T. 298 - Kristensen, S. 289 - Ljubole-
vic 294 - Ornstein 299 - Paldan, W. 301 - Peder-
sen, J. O. 301 - Planinc 296 - Radulov 292 - Rød-
gård 288, 289 - Scott-Knutsen 289 - Simonsen,
C. 289 - Sloth, J. 300 - Spasskij 291 (2), 292 (2) -
Speelman 299 - Szabo 295 - Tal 295 - Tanner
298 - Tukmakov 295 - Velimirovic 294 - Wed-
berg 288, 289.

OMSLAGSDIAGRAMMET
se side 289

Ny klub

Unionen byder Greve Skakklub hjertelig velkom-
men i 8. hovedkreds! Klubben har tilmeldt sig
med 8 medlemmer. Formand: Thorkild Thomsen,
Gyvelkæden 22, 2670 Greve Strand. Tlf. (01)
90 35 79.

Klubben spiller onsdag kl. 19.00-23.00 i »Rødt
Fællesrum«, Tjørnely Skolen, Greve Strand.

Ændringer til klubfortegnelsen

1. hovedkreds:

Amager Skakforening spiller nu tirsdag og tors-
dag Islands Brygge 35.

Gentofte spiller onsdag i Kildeskovhallen,
Adolfsvej 25, Gentofte. Tlf. (01) GE 40 121.
Københavns Skakforening har erhvervet egne
lokaler og spiller hver onsdag i Odensegade 6,
København Ø.

Lyngby-Virums formand Finn Vester har
adressen: Voldumvej 47² t.v., 2610 Rødovre.
Tlf. (01) 41 29 39.

Skakklubben Posten spiller mandag Frederiks-
sundsvej 60 C, København N.V.

KSUs ungdomsleder og materialforvalter Tom
Kristensen har adressen: Tæbyvej 60, 2610
Rødovre. Tlf. (01) 70 54 81.

Tåstrup Skakforening spiller torsdag kl. 19.00
på Selsmøseskolen, Blok 1, værelse 63-64.

2. hovedkreds:

Ny formand for Forlev Skakklub: Carl Han-
sen, Bag Volden 2, Forlev, 4241 Vemmelev.
Tlf. (03) 58 20 65.

Ny formand for Maribo: Jørn P. Rasmussen,
Norrevej 18, 4970 Rødby.

3. hovedkreds:

Ny formand for Odense Skakklub: Aage Han-
sen, Prins Haralds Allé 70, 5250 Fruens Bøge.
Tlf. (09) 11 06 90.

5. hovedkreds:

Ny formand for Skive: Hans Andersen, Holste-
brovej 77, 7800 Skive. Tlf. (07) 52 13 05.

6. hovedkreds:

Ny formand for Mundelstrup: Hans J. Høj,
Torstilgårdsvej 80, 8381 Mundelstrup.

Ny formand for »1968«: Henrik Schnack,
Grøfthøjparken 151¹, 8260 Viby J. Tlf. (06)
14 98 27.

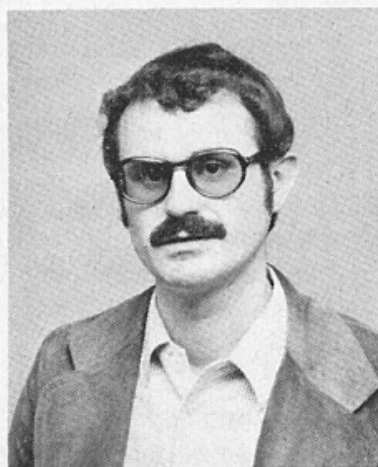
»Aros« spiller onsdag i Studenterhuset.

Fortsættes side 310

SKAKBLADET

November 1973 . Nr. 11 . 69. årgang . Redaktion: Hans Rasmussen
Medlemsblad for Dansk Skak Union

Internationale mestertitler til Ole Jakobsen og Jørn Sloth

Ole Jakobsen

Jørn Sloth

På FIDE-kongressen i Helsinki i september blev Ole Jakobsen, Studenternes Skakklub, udnævnt international mester og er dermed den fjerde danske spiller med denne titel. De tre andre er Jens Enevoldsen, Børge Andersen og Svend Hamann.

Ole Jakobsens internationale resultater gennem det sidste år, hvor han helt har helliget sig skakspillet og med godt resultat har deltaget i en række internationale turneringer, vil være bladets læsere bekendt fra Ole Jakobsens egne turneringsreferater.

Ole Jakobsen, der er 30 år, blev landsholdsspiller i 1962 og har siden da været en flittig deltager i turneringen om danmarksmesterskabet. Danmarksmesterskabet har han vundet 2 gange, i 1969 og 1971. I 1970 tabte han omkampen om DM til Bjørn Brinck-Claussen. - Desuden har han været københavns mester i 1963, 1969, 1971 og 1973 (1.-2. sammen med Svend Hamann). I 1969 vandt han nordensmesterskabet foran bl.a. Ulf Andersson, Westerinen og Svend Hamann.

Det afgørende skridt på vejen mod mestertitlen var IBM-turneringen, som vi bragte referat fra i sidste nr. Længere fremme i bladet bringer vi flere partier fra denne turnering.

På ICCF-kongressen i Warszawa i august blev Jørn Sloth, Nordre Skakklub, som allerede nævnt i sidste nr. udnævnt til international mester i korrespondanceskak. Han er den tredje dansker med denne titel. De to andre er Mogens Christensen og Julius Nielsen.

Jørn Sloth, der er 29 år, er netop blevet europamester i korrespondanceskak ved at vinde den 8. turnering om dette mesterskab med den imponerende score $12\frac{1}{2}/14$ ($11+3=$) og har dermed ret til at deltage i den næste turnering om verdensmesterskabet.

Jørn Sloth er også en stærk nærskakspiller og har bl.a. vundet århusmesterskabet 5 gange. Korrespondanceresultater er der ikke så mange at berette om og det har sin naturlige forklaring deri at han i alt kun har deltaget i 3 udenlandske og 4 danske korrespondanceturneringer og kun spillet ca. 60 partier i alt. Af disse har han ikke tabt et eneste.

Allerede i forrunden til den 6. korrespondanceskakolympiade 1965-67 opnåede Jørn Sloth et halvt mesterresultat ved at score 7 af 8 ved bræt 3 på det danske hold.

I de hjemlige turneringer har han spillet sig op i landsholdsklassen, hvor han dog aldrig har deltaget.

Reglement for Dansk Skak Unions ratingsystem I

Vi bringer her og i næste nr. et uddrag af reglementet for Dansk Skak Unions ratingsystem, som blev vedtaget på hovedbestyrelsesmødet i august. Reglementet i hele sin udstrækning vil være at finde i næste udgave af Skakhåndbogen.

1. Introduktion

Placeringen i en turnering giver et vist indtryk af en spillers styrke, men da hans resultater kan variere meget vil en styrkeliste baseret alene på en enkelt turnering ikke være særlig pålidelig. Desuden vil man ikke på dette grundlag kunne vurdere den indbyrdes spillestyrke for spillere, der ikke har mødt hinanden direkte i turneringer.

Er ratingsystem søger at vurdere alle en spillers resultater på en eller anden skala, således at alle spillere på ethvert tidspunkt kan placeres på en liste i den rigtige indbyrdes styrkeorden. De fleste ratingsystemer baseres på et fælles princip, nemlig at vurderingen af en spillers styrke må ske på grundlag af det opnåede turneringsresultat sat i relation til turneringens kvalitet (styrke).

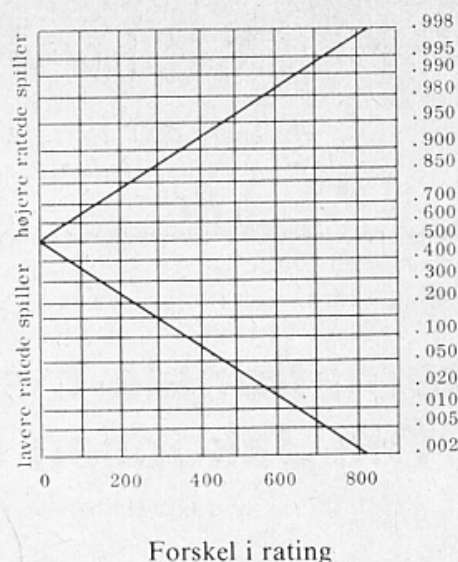
2. Ratingsystemets grundlag

Den grundlæggende teori for ratingsystemet hviler på en antagelse om, at man kan konstruere en ratingskala, på hvilken en spillers resultater vil være *normalfordelte*. Denne antagelse stemmer godt overens med erfaringer fra mange sportsgrene. De stærkere spillere vinder ikke altid over de svagere, enhver spiller har gode dage, gode turneringer og dårlige. Men på længere sigt vil en spillers resultater ligge omkring en middelværdi. Afvigelser fra middelværdien forekommer, større afvigelser sjældnere end små afvigelser osv.

3. Den forventede score

Ved hjælp af sandsynlighedsregningen kan man ud fra den grundlæggende antagelse udregne den for ratingsystemet grundlæggende teori, nemlig at *der eksisterer en sammenhæng mellem en spillers gevinstchance overfor en given modstander og deres indbyrdes forskel i rating*. sandsynligheden for at en spiller vinder over en anden i et enkelt parti er identisk med spillerens forventede score i dette parti, og i en turnering bliver *en spillers forventede score lig med summen af de forventede scorere mod de forskellige modstandere i turneringen*.

Denne grundlæggende relation kan ikke udtrykkes ved en enkelt formel, men kan udtrykkes grafisk, således som den følgende figur viser:

Normalfordelingen. Kurven viser gevinstchancen mod en modstander som funktion af den indbyrdes ratingforskel.

Kurven kan anvendes til enten at finde ratingforskellen ud fra resultatet (tabel 1) eller til at finde det forventede resultat ud fra ratingforskellen (tabel 2).

TABEL 1 - FORSKELLIGE I RATING

P	D(P)	P	P	D(P)	
1.0	*	.66	117	.32	-133
.99	677	.65	110	.31	-141
.98	589	.64	102	.30	-149
.97	538	.63	95	.29	-158
.96	501	.62	87	.28	-166
.95	470	.61	80	.27	-175
.94	444	.60	72	.26	-184
.93	422	.59	65	.25	-193
.92	401	.58	57	.24	-202
.91	383	.57	50	.23	-211
.90	366	.56	43	.22	-220
.89	351	.55	36	.21	-230
.88	336	.54	29	.20	-240
.87	322	.53	21	.19	-251
.86	309	.52	14	.18	-262
.85	296	.51	7	.17	-273
.84	284	.50	0	.16	-284
.83	273	.49	-7	.15	-296
.82	262	.48	-14	.14	-309
.81	251	.47	-21	.13	-322
.80	240	.46	-29	.12	-336
.79	230	.45	-36	.11	-351
.78	220	.44	-43	.10	-366
.77	211	.43	-50	.09	-383
.76	202	.42	-57	.08	-401
.75	193	.41	-65	.07	-422
.74	184	.40	-72	.06	-444

.73	175	.39	-80	.05	-470
.72	166	.38	-87	.04	-501
.71	158	.37	-95	.03	-538
.70	149	.36	-102	.02	-589
.69	141	.35	-110	.01	-677

.68	133	.34	-117	.00	*
.67	125	.33	-125		

P er den opnåede score.
D(P) er den tilsvarende forskel i rating.
** angiver, at værdien er ubestemt.*

TABEL 2 - FORVENTET SCORE

Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L	Rtg Dif	H	L
0-3	.50	.50	92-98	.63	.37	198-206	.76	.24	345-357	.89	.11
4-10	.51	.49	99-166	.64	.36	207-215	.77	.23	358-374	.90	.10
11-17	.52	.48	107-113	.65	.35	216-225	.78	.22	375-391	.91	.09
18-25	.53	.47	114-121	.66	.34	226-235	.79	.21	392-411	.92	.08
26-32	.54	.46	122-129	.67	.33	236-245	.80	.20	412-432	.93	.07
33-39	.55	.45	130-137	.68	.32	246-256	.81	.19	433-456	.94	.06
40-46	.56	.44	138-145	.69	.31	257-267	.82	.18	457-484	.95	.05
47-53	.57	.43	146-153	.70	.30	268-278	.83	.17	485-517	.96	.04
54-61	.58	.42	154-162	.71	.29	279-290	.84	.16	518-559	.97	.03
62-68	.59	.41	163-170	.72	.28	291-302	.85	.15	560-619	.98	.02
69-76	.60	.40	171-179	.73	.27	303-315	.86	.14	620-735	.99	.01
77-83	.61	.39	180-188	.74	.26	316-328	.87	.13	over 735	1.0	.00
84-91	.62	.38	189-197	.75	.25	329-344	.88	.12			

Rtg Dif er ratingforskellen.

H er den højere ratede spillers forventede score.

L er den lavere ratede spillers forventede score.

4. Beregning af ratingtallet

I ratingsystemet anvendes to metoder:

1) Den *periodiske* metode, hvor resultater indsamlet over en (længere) periode anvendes til at beregne middelværdien af en spillers styrke i denne periode.

2) Den *kontinuerte* metode, hvor enhver spillers rating opdateres efter hver turnering vedkommende har deltaget i.

Den periodiske metode anvender den såkaldte »turneringsrating« (engelsk: »performance rating«) formel:

$$R^* = R_c + D(P) \quad (1)$$

hvor R^* er spillerens turneringsrating, R_c er gennemsnittet af modstandernes rating og $D(P)$ er ratingdifferencen taget fra TABEL 1 for den procentuelle score $P\%$.

Den kontinuerte metode anvender den såkaldte »nye rating« formel:

$$R_n = R_o + K(W - W_e) \quad (2)$$

hvor R_n er spillerens nye rating efter turneringen, R_o er spillerens rating før turneringen, K er en konstant (beskrives senere), W er det opnåede antal points i turneringen og W_e er det forventede resultat ($e = \text{expected}$).

Logikken i formelen er indlysende: en spiller,

der scorer over forventning forøger sit ratingtal, medens en spiller, der scorer under forventning, taber ratingpoints.

Effekten af denne formel er, at der lægges størst vægt på de nyeste resultater, medens betydningen af tidligere resultater gradvist aftager.

Dansk Skak Union anvender formel (2), altså den løbende opdatering af spillernes ratingtal efter hver turnering. For at illustrere princippet gennemgås et eksempel, hvor alle deltagerne har et ratingtal, men det skal understreges, at den helt samme metode anvendes hvis en eller flere af deltagerne ikke har et ratingtal, blot anvendes i stedet for et etableret ratingtal turneringsratingtallet, der er et ratingtal gældende kun for den aktuelle turnering. Turneringsratingtallet beskrives i den del af reglementet som *ikke* bringes i bladet, men kun i Skakhåndbogen.

Eksempel

Beregning af nye ratingtal efter en turnering, hvor alle spillerne har et etableret ratingtal.

Eliteklassen, Vejle 1973 gennemregnes, idet deltageres ratingtal er taget fra ratingkomitéens protokol, hvori de aktuelle ratingtal for alle spillerne opbevares.

Der vises beregning både med og uden bonus. (Vedr. bonus, se et senere afsnit, som bringes i næste nr.).

Stof til nr. 1 (1974) skal være redaktøren i hænde senest den 24. november

	W	R_o	R_o^1	R_{diff}^2	R_n
1. Ulrik Rath	5.5	2168	2170	30	2198
2. J. Åskov	5	2048	2050	60	2108
3. Ivan Sørensen	4.5	2138	2140	11	2149
4. V. Bové Quist	4	2137	2140	1	2138
5. Gunnar Nielsen	3	2215	2220	-35	2180
6. H. Enevoldsen	3	2095	2100	-10	2085
7. H. W. May	2.5	1980	1980	7	1987
8. Morten Mortensen	0.5	1988	1990	-56	1932

1. Afrundet, jvnf. et senere afsnit.

2. $R_{diff} = R_n - R_o$ (tilvæksten).

1. Ulrik Rath:	D	E(D)
	120	0.66
	30	0.54
	30	0.54
	-50	0.43
	70	0.60
	190	0.75
	180	0.74

$W_e = 4.26$

D = ratingforskelle.

E(D) = Gevinstsandsynlighed (TABEL 2).

W_e = forventet score.

Den nye rating bliver:

$2168 - 20(5.5 - 4.26 + 0.24) = 2198.$

2. Morten Mortensen:	D	E(D)
	-180	0.26
	-60	0.42
	-150	0.30
	-150	0.30
	-230	0.21
	-110	0.35
	10	0.51

$W_e = 2.35$

Den nye rating bliver:

$1988 + 30(0.5 - 2.35) = 1932.$

Da den opnåede score overstiger den forventede score med mere end 1 point, opnås en bonus på i alt: $5.50 - 4.26 - 1.00 = 0.24.$

(Fortsættes i næste nr.)

BOGNYT

Suetin: Lehrbuch der Schachtheorie	49,35
Gelenczei: 200 neue Eröffnungsfallen	26,55
Matanovic: INFORMATOR nr. 15	43,85
Schmidt: Dansk Skakkatalog Ny bibliografi!	70,00
Hartston: The Benoni 2nd ed.	40,30
Sokolsky: Modern Chess Openings in theory and practice	67,20
Harding: Bishop's Opening	28,80
Horowitz/Reinfeld: How to think ahead in chess	15,75
B. Andersen/H. Nielsen: Lettisk gambit	13,05
Chess Player: Tallinn 1973 CP no. 160	13,45
Chess Player: Las Palmas 1973 CP no. 161	15,75
BULLETIN: Petropolis 1973 (I. H. Mecking)	40,00
UDENLANDSKE BLADE:	
Chess Life & Review 1973 12 nr.	113,00
CHESS Oktober-73/September-74 12 nr.	63,00
»EG« 4 nr. (Chess Endgame Study Circle)	27,00
Blackmar-Diemer Gambit Weltfernturnier (bull.)	74,00
Moms og porto eksklusive (Blade inkl.) - Hurtig levering.	

SKAKHUSET

24 Studiestræde . 1455 København K . Danmark

Telefon (01) 14 62 91

Giro: Dansk 58715 -- Svensk 631945-3

Norsk 9 92 45 -- Finsk 1121 19-5

Svensk bankgiro 312-7958

Dansk Skak Unions 7. åbne danmarksmesterskab for juniorer

Af JOHN RØDGÅRD

Helsingør 1973

4.-10. august

Mesterklassen	1.r.	2.r.	3.r.	4.r.	5.r.	6.r.	7.r.	8.r.	9.r.	pts.	plac.
1. Rodney Nixon, Irland	0 ₂	0 ₄	1 ₄₄	0 ₁₀	1/2 ₁₃	0 ₆	1/2 ₁₉	0 ₂₆	1 ₃₅	3	
2. Eric Bentzen, Ålborg	1 ₁	0 ₃	1 ₃₉	1/2 ₃₀	0 ₈	1/2 ₂₄	1/2 ₃₁	1/2 ₂₇	1/2 ₅	4 1/2	
3. Carsten Høi, Brønshøj SF	1 ₄	1 ₂	0 ₂₁	1 ₃₃	1 ₂₈	1 ₂₃	0 ₉	1/2 ₄₂	1 ₁₇	6 1/2	5
4. Dick Sørensen, Øbro	0 ₃	1 ₁	1/2 ₄₀	1/2 ₂₅	0 ₁₈	1 ₃₈	1 ₃₉	0 ₁₇	1 ₂₉	5	
5. Roland Ott, Schweiz	1 ₆	1/2 ₈	0 ₉	0 ₄₂	0 ₄₁	1 ₂₂	1/2 ₄₄	1 ₄₀	1/2 ₂₂	4 1/2	
6. Niels Danstrup, Vejlbj-Risskov	0 ₅	1/2 ₂₇	0 ₁₆	1 ₁₃	0 ₃₆	1 ₁	1/2 ₃₈	0 ₄₄	1/2 ₂₀	3 1/2	
7. Preben Boldt, Brønshøj SF	0 ₈	1/2 ₆	1/2 ₁₀	1 ₃₇	1/2 ₁₅	1/2 ₃₉	1/2 ₂₄	1/2 ₂	1/2 ₁₆	4 1/2	
8. Claes Løfgren, Brøndby	1 ₇	1/2 ₂₅	1/2 ₁₁	1/2 ₁₄	1 ₂	0 ₂₈	1/2 ₃₂	1/2 ₃₄	1/2 ₁₀	5	
9. Tom Wedberg, Sverige	1 ₁₀	1/2 ₁₁	1 ₅	1 ₃₂	0 ₂₁	1 ₁₄	1 ₃	0 ₂₃	1 ₂₈	6 1/2	3
10. Steen Kristensen, Nordre	0 ₉	1 ₁₂	1/2 ₇	1 ₁	1/2 ₂₉	1 ₃₀	1/2 ₁₄	0 ₁₁	1/2 ₂₈	5	
11. Heinz Peterwagner, Østrig	1 ₁₂	1/2 ₉	1/2 ₈	1 ₃₄	1/2 ₁₄	1 ₃₂	1/2 ₂₁	1 ₁₀	1/2 ₂₃	6 1/2	4
12. David Johnston, England	0 ₁₁	0 ₁₀	1 ₂₇	1 ₁₆	1/2 ₂₄	1 ₁₅	1 ₄₁	1 ₂₉	1/2 ₂₁	6	6
13. M. Vibe-Pedersen, Nordre	0 ₁₄	0 ₁₈	1 ₁₉	0 ₆	1/2 ₁	1/2 ₃₅	1/2 ₃₇	1/2 ₃₈	1/2 ₄₀	3 1/2	
14. L. Søgård-Kristensen, Herning	1 ₁₃	1 ₁₇	1/2 ₃₃	1/2 ₈	1/2 ₁₁	0 ₉	1/2 ₁₀	0 ₃₂	1/2 ₃₁	4 1/2	
15. Iver Poulsen, Outrup	1/2 ₁₆	0 ₃₃	1/2 ₃₇	1 ₃₈	1/2 ₂₇	0 ₁₂	1 ₄₃	1/2 ₂₄	1/2 ₂₅	4 1/2	
16. K. Brian Isaksen, Centrum Esbj.	1/2 ₁₅	0 ₃₄	1 ₆	0 ₁₂	1/2 ₃₈	1/2 ₄₀	1/2 ₂₀	1 ₃₆	1/2 ₇	4 1/2	
17. Bruno Carlier, Holland	1 ₁₈	0 ₁₄	0 ₃₄	1 ₃₉	1 ₂₀	1/2 ₄₁	1 ₂₅	1 ₄	0 ₃	5 1/2	
18. Henning Lund, Vamdrup	0 ₁₇	1 ₁₃	1/2 ₂₂	1/2 ₂₄	1 ₄	1/2 ₃₃	1/2 ₃₄	1/2 ₂₅	1/2 ₃₂	5	
19. Jens Fløe Sørensen, Grindsted	0 ₂₀	0 ₂₂	0 ₁₃	1/2 ₃₅	1/2 ₂₆	1/2 ₂₇	1/2 ₁	0 ₄₃	1/2 ₃₇	2 1/2	
20. Björn Halldorsson, Island	1 ₁₉	0 ₂₁	1/2 ₂₅	1/2 ₄₀	0 ₁₇	1 ₄₃	1/2 ₁₆	0 ₃₉	1/2 ₆	4	
21. John Rødgård, Esbjerg Skf.	1 ₂₂	1 ₂₀	1 ₃	1/2 ₂₃	1 ₉	1 ₄₂	1/2 ₁₁	1/2 ₂₈	1/2 ₁₂	7	1
22. P. Munk Mortensen, Gentofte	0 ₂₁	1 ₁₉	1/2 ₁₈	0 ₃₁	0 ₃₉	0 ₅	1 ₃₅	1/2 ₃₇	1/2 ₃₈	3 1/2	
23. Ossi Weiner, Vesttyskland	1 ₂₄	1 ₂₅	1 ₂₈	1/2 ₂₁	1 ₃₂	0 ₃	1/2 ₄₂	1 ₉	1/2 ₁₁	6 1/2	2
24. Bjarne Sønderstrup, Ålborg	0 ₂₃	1 ₂₆	1/2 ₃₁	1/2 ₁₈	1/2 ₁₂	1/2 ₂	1/2 ₂₇	1/2 ₁₅	0 ₃₉	4	
25. Sigurd L. Petersen, Lyngby-Virum	1 ₂₆	0 ₂₃	1/2 ₂₀	1/2 ₂₄	1 ₄₀	0 ₃₄	0 ₁₇	1/2 ₁₈	1/2 ₁₅	4	
26. Bjarkj Ziska, Færøerne	0 ₂₅	0 ₂₄	1/2 ₃₅	0 ₄₄	1/2 ₁₉	0 ₃₇	1/2 ₂₇	1 ₁	1/2 ₃₆	3	
27. Thomas Holm, Slagelse	0 ₂₈	1/2 ₂₉	0 ₁₂	0 ₄₁	1/2 ₃₇	1/2 ₁₉	1/2 ₂₆	1/2 ₃₅	1/2 ₄₃	3	
28. Rainer Grünberg, Vesttyskland	1 ₂₇	1 ₃₀	0 ₂₃	1 ₄₃	0 ₃	1 ₈	1 ₂₉	1/2 ₂₁	0 ₉	5 1/2	7
29. P. Husted Sørensen, Thyholm	0 ₃₀	1/2 ₂₇	1 ₄₁	1 ₃₆	1/2 ₁₀	1 ₃₁	0 ₂₈	0 ₁₂	0 ₄	4	
30. Per Andreasen, Viborg	1 ₂₉	0 ₂₈	1 ₃₆	1/2 ₂	1/2 ₃₁	0 ₁₀	1/2 ₃₃	1 ₄₁	1/2 ₄₄	5	
31. Erik Mortensen, Grindsted	0 ₃₂	1 ₃₅	1/2 ₂₄	1 ₂₂	1/2 ₃₀	0 ₂₉	1/2 ₂₂	1 ₃₃	1/2 ₁₄	5	
32. Stephen Swansson, Skotland	1 ₃₁	1 ₃₆	1 ₄₃	0 ₉	0 ₂₃	0 ₁₁	1/2 ₈	1 ₁₄	1/2 ₁₈	5	
33. Torben Rosell, Vejlbj-Risskov	1 ₃₄	1 ₁₅	1/2 ₁₄	0 ₃	0 ₄₂	1/2 ₁₈	1/2 ₃₀	0 ₃₁	1/2 ₄₁	4	
34. Ib Andersen, AS 04, København	0 ₃₃	1 ₁₆	1 ₁₇	0 ₁₁	1 ₄₃	1 ₂₅	1/2 ₁₈	1/2 ₈	1/2 ₄₂	5 1/2	9
35. Kurt Iversen, Grindsted	0 ₃₆	0 ₃₁	1/2 ₂₆	1/2 ₁₉	0 ₄₄	1/2 ₁₃	0 ₂₂	1/2 ₂₇	0 ₁	2	
36. Ernst Schubert, Vesttyskland	1 ₃₅	0 ₃₂	0 ₃₀	0 ₂₉	1 ₆	0 ₄₄	1/2 ₄₀	0 ₁₆	1/2 ₂₆	3	
37. Kim M. Telling, Hellerup	0 ₃₈	0 ₃₉	1/2 ₁₅	0 ₇	1/2 ₂₇	1 ₂₆	1/2 ₁₃	1/2 ₂₂	1/2 ₁₉	3 1/2	
38. H. J. Andreasen, Outrup	1 ₃₇	1/2 ₄₀	0 ₄₂	0 ₁₅	1/2 ₁₆	0 ₄	1/2 ₂₆	1/2 ₁₃	1/2 ₂₂	3 1/2	
39. Bjarke Kristensen, Tårnet, Ballerup	1/2 ₄₀	1 ₃₇	0 ₂	0 ₁₇	1 ₂₂	1/2 ₇	0 ₄	1 ₂₀	1 ₂₄	5	
40. Bjørn Hegghein, Norge	1/2 ₃₉	1/2 ₃₈	1/2 ₂₄	1/2 ₂₀	0 ₂₅	1/2 ₁₆	1/2 ₃₆	0 ₅	1/2 ₁₃	3 1/2	
41. Jan Rewitz, Esbjerg Skf.	0 ₄₂	1 ₄₄	0 ₂₉	1 ₂₇	1 ₅	1/2 ₁₇	0 ₁₂	0 ₃₀	1/2 ₃₃	4	
42. Ole Scott-Knudsen, Norge	1 ₄₁	0 ₄₃	1 ₃₈	1 ₅	1 ₃₃	0 ₂₁	1/2 ₂₃	1/2 ₃	1/2 ₃₄	5 1/2	8
43. Hanna Salohongas, Finland	1 ₄₄	1 ₄₂	0 ₃₂	0 ₂₈	0 ₃₄	0 ₂₀	0 ₁₅	1 ₁₉	1/2 ₂₇	3 1/2	
44. Bent Samuelson, Glostrup	0 ₄₃	0 ₄₁	0 ₁	1 ₂₆	1 ₃₅	1 ₃₆	1/2 ₂₅	1 ₆	1/2 ₃₀	5	

OBS!

I et forsøg på at opnå større overskuelighed er modstandernumrene i tabellen fra junior-DM anbragt anderledes end sædvanligt.

Tallet, som plejer at stå til venstre for resultatet og som angiver at spilleren til venstre havde

sort i det pågældende parti, er flyttet om på den anden side af resultatet og anbragt nederst til højre i resultatfeltet.

Såfremt ændringen ikke fremkalder voldsomme protester fra læserne, vil vi fortsætte med denne form.

Med deltagelse af bl.a. 15 udlændinge i M-klassen blev DSUs 7. åbne danmarksmesterskab for juniorer i tidsrummet 4.-10. august afviklet i den smukke og moderne Helsingørshal, der viste sig at indeholde fine spilleforhold og et cafeteria, hvor man undertiden kunne købe lidt foder. Endvidere kunne man også finde en hårdtarbejdende turneringsledelse (44 mand bare i M-klassen).

Årets turnering var nok en af de hidtil mest åbne (ingen Jacob Ø. H. som sidste år). Blandt favoritterne var denne gang Carsten Høi og undertegnede, selv om den almindelige mening vist var, at en af udlændingene ville løbe af med sejren.

Af turneringsskemaet kan man se, at det blev et opgør mellem Ossi Weiner, Tom Wedberg, Heinz Peterwagner, Carsten og lille mig.

Om disse spillere kan man sige: at Ossi var en kolossal overraskelse (4 points sidste år), at Tom er en hyperfarlig taktiker, at Heinz var vanskelig at besejre, at Carsten spillede flere strålende partier og havde fortjent en bedre skæbne, samt at John tænkte på Capablanca's vise ord: »Det er bedre at være heldig end god.«

Da jeg i 3. og 5. runde vandt over henholdsvis Carsten (der i tidnøden hoppede i en usund fælde) og Tom (som begik et par unøjagtigheder efter et officersoffer), og det i øvrigt flaskede sig således at Carsten slog Ossi der slog Tom som besejrede Carsten, kunne jeg roligt køre i mål med 3 remisser på 15, 16 og 12 træk.

Onsdag aften blev det obligatoriske lynmesterskab afviklet, og det blev efter livlige lovforklænningsdiskussioner angående mat contra tidsoverskridelse vundet af undertegnede.

1. 2. og 3. klasse

Her blev resultaterne:

1. klasse A (16 deltagere):

1. I. Bisgård Mikkelsen, Thisted	5½
2. Jeppe Frederiksen, Tølløse	5
3. Carsten Simonsen, Birkerød	4½

1. klasse B (16 deltagere):

1. Michael Poulsen, Viborg	5
2. J. Heidelberg Petersen, Slagelse	4½
3. Ivan Norman Hansen, AS 04, Kbh.	4½
4. Erik Pedersen, Thisted	4½

2. klasse A (24 deltagere):

1. Andreas Zambach, Espergærde	5½
2. Klaus Jørgensen, Brønshøj SF	5½
3. Jan Wishmann, Espergærde	5
4. Peer Ole Pedersen, Jerne	5
5. Peter Petersen, Nordre	5

2. klasse B (24 deltagere):

1. Finn Rosenthal, Gentofte	5½
2. O. Dalsgård Larsen, Åbyhøj	5
3. L. Bregnedal Hansen, Ålborg	5
4. Thomas Fischer, Tårnet, Svendborg	4½
5. Thomas Knudsen, Nordre	4½

3. klasse A (14 deltagere):

1. Klaus Hansen, Gladsaxe	5½
2. Kim Tranberg, Hillerød	5½
3. Henning F. Andersen, pers. medlem	5

3. klasse B (14 deltagere):

1. Henrik Knudsen, Vordingborg	5½
2. Tim Bjerre, Gentofte	5
3. Henrik Larsen, Espergærde	4½

Partier

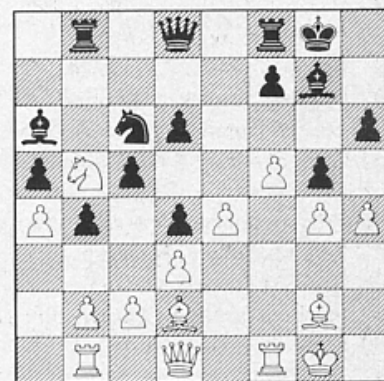
5443

Fransk

Hvid: Wedberg, Sverige

Sort: John Rødgård

1. e4, e6 2. d3, c5 3. g3, Sc6 4. Lg2, g6 5. Sc3, Lg7 6. f4, d6 7. Sf3, Sge7 8. 0-0, Tb8 9. Ld2, b5 10. Tb1, 0-0 11. a3, a5?! 12. a4(!), b4 13. Sb5, e5!? I matchen mod Spasskij spillede Larsen her 13. —, d5 og fik lige spil. Ideen med 13. —, e5 er bl.a.: hvis hvid dækker hesten med c4, får sort et stærkt felt på d4 eller c5, og på 14. Le3, Sd4 15. Lxd4, exd4 16. c4 følger 16. —, dxc3 e.p. 17. bxc3, Txb5! 14. Le3, Sd4 15. Sfxd4, exd4 16. Ld2, La6 17. f5, Sc6 18. g4, g5 19. h4, h6.

20. Sc7!! Et smukt og chancerigt offer. 20. —, Dxc7 21. f6, Lh8 22. hxg5. Nøjagtigere er måske 22. Df3. 22. —, Se5 23. Tf5? Efter 23. Del har hvid de bedste chancer. 23. —, Kh7! Må være det bedste. 24. De1, Tg8 25. g6+!? Da 25. Dh4, Tg6 bremser angrebet, prøver hvid at komplicere kampen i tidnøden. 25. —, fxc6 26. Dh4, Sxg4. Dækker faktisk alt. Ikke 26. —, Sf7 27. Lxh6. 27. Tf3, Lc8 28. e5, dxe5 29. Tg3, Lxf6 30.

Dh1, h5 31. Tf1, Kg7 32. Lh3, Lb7 33. Lg2, Lxg2 34. Dxc2, Db7 35. Dh3, Th8 36. Tgf3, Tbf8, hvid opgiver.

5444

Fransk

Hvid: *Scott-Knutsen*, Norge

Sort: *John Rødgård*

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Lb4 4. e5, Dd7 5. Sge2, f6 6. a3, Lf8! Løberen bliver senere stærk, da hvid p.gr.a. sine officerers uheldige placering ikke kan holde centrum. 7. Sf4, c5 8. dxc5, Lxc5 9. Ld3, fxe5. Giver et dejligt officersspil. 10. Dh5†, Df7 11. Dxe5, Sc6 12. Lb5, Sge7 13. 0-0, 0-0 14. Lxc6. Prøver at hindre e5. 14. —, Sxc6. Ikke 14. —, bxc6 15. Se4! 15. De2, Ld6! Fremtvinger 16. g3, da der ellers følger e5. 16. g3, e5! Altså alligevel. 17. Sfxd5, Lh3 18. Se3. Flyttes tårnet kommer også: 18. —, Sd4 19. Dd1, Lxf1. Det lykkedes mig ikke at finde noget direkte afgørende. 20. Dxf1, Dg6 21. Scd5, Tac8! Ikke 21. —, Sxc2 22. Dc4, Sxe3 p.gr.a. 23. Se7†† og springeren slår den sorte dame med skak. 22. Dg2, Sxc2 23. Sxc2, Dxc2 24. Sc3, Le5, hvid opgiver. Der kunne følge: 25. Se4, Lxf2† 26. Sxf2, Dxc1†.

Dernæst de to partier som fik skønhedspræmie.

I mesterklassen fik Tom Wedberg, Sverige præmien for følgende parti fra 1. runde:

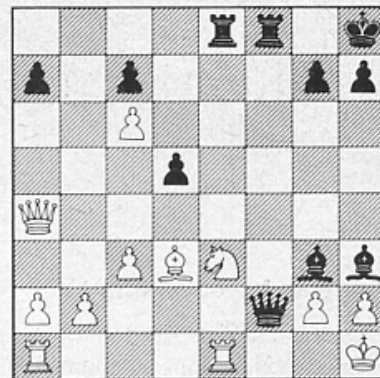
5445

Ponziani-åbning

Hvid: *Steen Kristensen*

Sort: *Wedberg*, Sverige

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. c3, f5. Klart den skarpeste måde at gribe åbningen an på. 4. d4, fxe4 5. Sxe5, Sf6 6. Lg5, d6. 6. —, De7 var bedre ifølge Keres. Hvid får nu lejlighed til et skarpt slag i centrum. 7. Sxc6, bxc6 8. d5, Ld7 9. Lc4, Le7 10. Lxf6. Hvid kunne her og i næste træk med trækstilling med 10. dxc6, Lxc6 11. Lxf6, Lxf6 12. Ld5! have opnået stor fordel. Han er suveræn i centrum og stjæler sorts rokade. 10. —, Lxf6 11. Sd2? Lf5 12. 0-0, 0-0 13. Te1, Le5 Sort stiller sig op til det helt store brus. 14. Sf1, Dh4 15. dxc6†, Kh8 16. Ld5. Hvid forsøger lidt sent at slå til i centrum, men nu fører Wedberg sine sidste officerer til fronten, og hvid er sikkert fortabt. 16. —, Tae8 17. Da4? I dårlige stillinger kommer osv. Hvid burde have forsøgt 17. f3 selvom sort efter 17. —, e3! får stærkt angreb. 17. —, Le6 18. Lxe4, Dxf2† 19. Kh1, d5 20. Ld3, Lh3! Et stød i de livsvigtige organer. 21. Se3, Lg3!!

Dobbelt løberoffer! 22. Te2, Lxg2† 2. Sxg2, Df1†! og hvid opgav.

Et inspirerende parti!

Noter af Ole Larsen og Niels Bohse

Følgende parti - fra 1. klasse A - fik skønhedspræmie i de andre klasser:

5446

Grünfeld-indisk

Hvid: *Carsten Simonsen*, Birkerød

Sort: *Leo Lybæk Hansen*, Nordre

1. d4, Sf6 2. c4, g6 3. Sc3, d5 4. cxd5, Sxd5 5. e4, Sxc3 6. bxc3, c5 7. Lc4, Lg7 8. Se2, cxd4 9. cxd4, 0-0 10. 0-0, Sc6 11. Le3, Lg4 12. f3, Sa5 13. Ld3, Le6 14. d5, Lxa1 15. Dxa1, f6 16. Td1, Lf7 17. h4, Dd6 18. h5, gxh5 19. Sd4, e6 20. Dc3, b6 21. Dd2, Kh8 22. Sb5, Dg3 23. Lf4, Dg6 24. e5, f5 25. d6, Tg8 26. Sd4, Le8 27. Db2, Sc6 28. Lxf5, exf5 29. Sxc6, Lxc6 30. e6†, Tg7 31. d7, Tg8 32. Le5, Dg5 33. Lxg7†, Dxc7 34. Dxc7†, Kxc7 35. d8(D), Txd8 36. Txd8, Kf6 37. Tc8, Ld5 38. a3, Lxe6 39. Tc7, h6 40. Txa7, b5 41. f4, sort opgiver.

Omslagsdiagrammet

Det hvide angreb slår igennem efter det dobbelte tårnoffer 1. Th8†!! Lxh8 2. Txh8†, Kxh8 3. Dh6†, Kg8 4. e6! Ikke straks 4. Sg5 på grund af 4. —, e6 5. Sh7, Tf4! og det hvide angreb er afværget. 4. —, Txc3. Eller 4. —, f6 5. Sg5! 5. Sg5 fulgt af mat.

Stillingen er fra partiet *Tan-Smyslov*, Petropolis 1973. Der er spillet 23 træk og manden fra Singapore (Tan) har chancen for at vinde et glansparti mod exverdensmesteren, men udnytter den ikke og Smyslov vinder efter:

24. Th7?? Df8 25. e6, Txc3! 26. exf7†, Dxf7 27. bxc3, Td8 28. Se5, Df6 29. f4, d4 30. g4, Lb7 31. T1h3, Le4 32. cxd4, Dd6 33. Dh2, Db4† 34. Ka2, Da4† 35. Ta3, Dxd4 36. Txg7†, Kxc7 37. Th3 og hvid overskred samtidig.

Tag godt imod lodsedlen!

Salget af DSS's lodseddel er lige begyndt. Præmierne ser således ud: 1. Farve-TV (Philips), værdi 6395 kr. 2. Puch knallert (2200 kr.), 3. Transportabelt »National« TV (1800 kr.), 4. En cykel. Endvidere en række sidegevinster. Salget slutter 1. januar 1974, og der skal sælges 50.000 lodsedler à 1 krone.

DSS udsætter 25 skakure til de flinkeste sælgere.

Ny formand for DSS: H. Grau-Hansen

Med fare for at havne i panegyriske højskolefraser i lunken suppe vover jeg at byde H. Grau-Hansen velkommen som formand for DSS. Grau er kun 36 år og allerede skoleinspektør. Med naturlig myndighed og forhandlingsevne har Grau gjort sig fordelagtigt bemærket indenfor skoleverdenen. Jeg tager næppe fejl i, at der her ligger større opgaver og venter på Grau. Med det gode humør, helbred og organisationstalent, som Caissa har tildelt Grau i bredfyldt mål, er DSS sikret en glørværdig fremtid de næste forhåbentlig mange år.

Hjertens tak, Grau, fordi du godt ville!

-bb

Dansk Skoleskaks organisation

Formand: H. Grau-Hansen, Gemmet 16, 6261 Bredebro, telefon (04) 74 16 00.

Kasserer: F. Kortegård, Eskebæk 7, 8660 Skanderborg, telefon (06) 52 14 23.

Sekretær: Jørn Lorenzen, Moltrupvej 44, 6100 Haderslev.

Turneringsudvalg

Jørn Gad, Stenholtsvænget 8, 3400 Hillerød, tlf. (03) 26 62 81. Svend Svendsen, Tousvej 43, 8230 Åbyhøj, tlf. (06) 15 20 27, og Halfdan Olesen, Møllevangen 18, Alsønderup, 3400 Hillerød.

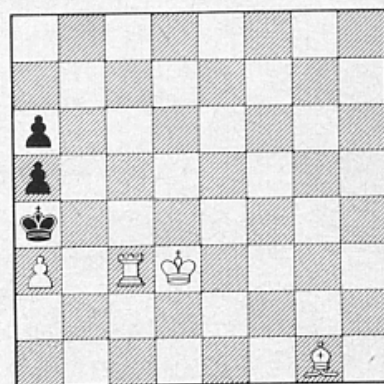
Landsudvalg

Nordjylland: Henning Pedersen, Tranekærvej 15, 8900 Randers, (06) 82 12 78. **Nordvestjylland:** K. Brandt Lassen, Høgevej 14, 7620 Lemvig. **Sydvestjylland:** Preben Jacobsen, Jyllandsgade 43, 6700 Esbjerg, (05) 13 51 30. **Nordøstjylland:** Svend Svendsen (se ovf.) **Østjylland:** Johs. Klau-

sen, Anlægsvej 3, 8766 Nr. Snede, (05) 77 13 27. **Sydøstjylland:** K. Vilhelmsen, Frifelt, 6600 Vejen, (05) 36 06 31. **Sønderjylland:** Jørn Lorenzen, se ovf. **Fyn:** John Dahlborg, Skolevænget 1, 5580 Nr. Åby, (09) 42 15 04. **Lolland-Falster:** Oluf Schade, P. Freuchensvej 39, 4800 Nykøbing F, (03) 85 39 38. **Nordsjælland:** Halfdan Olesen, se ovf. **Københavns amt:** Jan Uglebjerg, Langebjerg 30, 2850 Nærum, (01) 80 07 50. **Vestsjælland:** N. C. Berg, Steinckesvej 9, 4500 Nykøbing S, (03) 41 09 42. **Sydsjælland:** Lars Chr. Hartvig, Vibevej 30, 4130 Viby Sj. **København:** J. Nøhr Sørensen, Østerbrogade 236, 2100 København, (01) 29 54 14. **Bornholm:** Preben Petersen, Gartnervænget 44, 3700 Rønne.

Præmieopgave

»Det stille træk--«

Hvid gør mat i 3 træk

Løsninger inden 25/11 til B.B. 2 skakbøger fra Axel Nielsen i præmie.

Løsning på opgaven i nr. 9

Kun 11 havde løsninger, som ikke alle var lige nøjagtige. Vi bringer en løsning, som er indsendt af J. C. Ries, Haderslev: 1. f4! Kb4 (ellers løber f-bonden) 2. h4!d5 (ellers går h-bonden i dronning) 3. f5, Kc5 4. h5, d4 5. f6, Kd6 6. h6, d3 7. f7! Ke7 8. h7, d2 9. f8(D)†, Kxf8 10. h8(D)† og vinder.

Vindere blev: Rasmus Pape, Sejerøvej 41, Ordrup, 4540 Fårevejle, og Rasmus Kemp, Bæverdalen 18, 3400 Hillerød.

-bb

Hvor er Spasskijs selvtillid?

Af BENT LARSEN

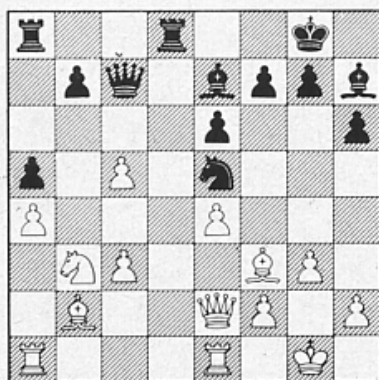
Spasskijs spil i Dortmund var ikke overbevisende selvom han delte førstepladsen med Hecht. 9½ af 15 er ikke meget, eksverdensmesteren tabte til Hecht og vandt kun fem partier, vinde over en stormester kunne han ikke. Ved Europaholdturneringsfinalen i Bath gik det bedre, tre gevinster og fire remiser, bedste score på førstebrættet sammen med Gligoric.

5447

Reti-system

Hvid: Hug, Schweiz Sort: Spasskij, Sovjet

1. Sf3, d5 2. g3, c6 3. Lg2, Lf5 4. 0-0, Sf6 5. d3, e6 6. Sbd2, Le7 7. De1, h6 8. e4, Lh7 9. De2, 0-0 10. b3, a5. Det er livsvigtigt for Sort i denne variant at få gang i noget spil på dronningfløjen. Polugajevskij har vundet adskillige partier med Hvid. 11. a3, c5! De hvide springere er ikke parate til at bruge feltet b5. En anden mulighed var naturligvis 11. —, b5. 12. a4, Sc6 13. Lb2, Te8 14. Se5? Her begynder juniorverdensmesteren at svømme. 14. —, Sd4 15. Dd1, Dc7 16. Sef3, dxe4 17. dxe4, Ted8. Åbningen af d-linien er ofte gunstig for Hvid i lignende stillinger, men her står hans officerer uheldigt. 18. Te1, Sxf3† 19. Lxf3, c4! 20. bxc4, Lb4 21. c3, Le7 22. De2, Sd7! 23. Sb3. Hvid overser noget, men stillingen var allerede tabt. 23. —, Se5 24. c5.

24. —, Lxe5! 25. Sxc5, Td2! 26. Sd3. Kampen er slut, 26. De3 kunne besvares med Sc4 fulgt af Dxc5, dobbelttrussel på f2 og b2. 26. —, Txe2 27. Lxe2, Sc4 28. Lf1, Dc6 29. Lc1, Lxe4 30. Sc5, Ld5. Hvid opgav.

Nydeligt spillet, men ret let. Man kan godt få det indtryk af Spasskijs spil for tiden, at han samler de nemme points op og er remistilfreds i resten af partierne. Men i nogle partier oplever man, at han spiller energisk på gevinst, når modstan-

deren har vist sin fredelige indstilling alt for tydeligt! Denne fejl begik Gheorghiu i Bath.

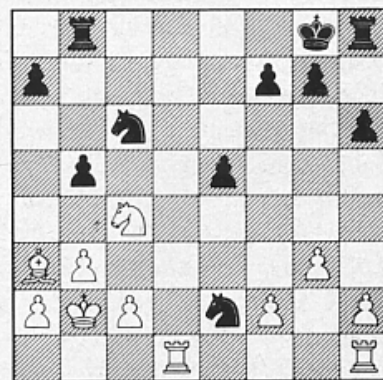
5448

Siciliansk

Hvid: Spasskij, Sovjet

Sort: Gheorghiu, Rumænien

1. e4, c5 2. Sf3, Sc6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, e5(?) Jeg kan næsten ikke nænne at sætte?, jeg har jo spillet varianten selv. 6. Sdb5, h6?! Men så bør man vel i hvert fald bruge den til at skabe vanskelige problemer! Jeg holder altså på 6. —, d6. 7. Sd6†, Lxd6. Med remistilbud!!! Men Spasskij mener nok, at Sort allerede har spillet så dårligt, at han ikke er »værdig« til at få det halve point. 8. Dxd6, De7 9. Sb5!? Interessant, bedre kendt er fortsættelsen 9. Dxe7†, Kxe7 10. b3, hvor Sort kommer til at sidde med en dårlig bonde på d6. Spasskij lader Sort gennemføre d7-d5, til gengæld er der vanskeligheder med tårnet på h8. 9. —, Dxd6 10. Sxd6†, Ke7 11. Sf5†, Kf8 12. b3, d5 13. La3†, Kg8 14. exd5, Sxd5 15. Sd6, Tb8 16. Lc4, Le6 17. 0-0-0, Sf4. Sc3 kunne besvares med 18. Lxe6, fxe6 19. Tde1, Sxa2† 20. Kb2, Sab4 21. Lxb4, Sxb4 22. Txe5, e6 kan ikke holdes. 18. g3, Lxc4 19. Sxc4, Se2†. 19. —, Sg6 20. Td7 ser ikke bedre ud. Nu håber Sort, at Hvid vil spærre d-linien med Kd2. 20. Kb2! b5.

21. The1, bxc4. Eller 21. —, Sed4 22. Sxe5, b4 23. Lxb4! Txb4 24. c3; eller 21. —, Scd4 22. Ld6. 22. Txe2, f6. Vel en anelse bedre Kh7, men Hvid har store gevinstchancer med sine aktive tårne og bondemajoriteten på dronningfløjen, langt fra den sorte konge. 23. Te4, cxb3 24. cxb3. 24. axb3 var også godt (slå mod centrum!), men Spasskij får megen fornøjelse af a-bonden, se 35. træk. 24. —, Kh7 25. Tc4, Thd8 26. Txd8, Sxd8 27. Lc5, a6 28. Kc3, Kg6 29. a4, Kf7

30. Le3, Ke6 31. Tc7, Tb7 32. Tc8, Td7 33. Lb6, Sb7 34. Ta8, Td6 35. a5, Tc6† 36. Kb4, Sd6 37. Txa6, Sc8 38. Kb5, Kd5 39. Ta8, Tc3 40. Kb4, Tc2 41. Le3, Sort opgiver.

Efter IBM-turneringen skal Spasskij have udtalt, at han var godt tilfreds med sit spil. Det er nu lidt for beskedent! Han tabte til Donner, vandt kun fire partier og spillede ti remiser, ikke særlig imponerende af en eksverdensmester (Stillingen i spidsen: Petrosjan og Planinc(!) 10, Kavalek 9½, Spasskij 9, Szabo 8½ etc.). Men i 6. runde gjorde Radulov sig skyldig i samme fejl som Gheorghiu, han var lidt for ivrig efter dronningafbytning og remis! Iøvrigt passer det stilfærdige nusseri uden dronninger næppe til bulgarerens spillestil.

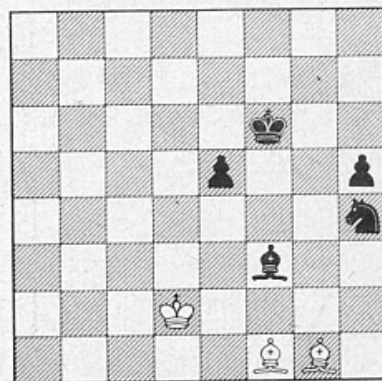
5449

Jugoslavisk

Hvid: Radulov Sort: Spasskij

1. e4, d6 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. f4, Lg7 5. Sf3, c5 6. dxc5, Da5 7. Dd3. Et godt træk med den taktiske pointe 7. —, Sxe4?? 8. Db5†. Det almindeligste er naturligvis 7. Ld3, som Spasskij jo også spillede med Hvid mod Fischer i 17. matchparti. 7. —, Dxc5 8. Le3, Da5 9. Db5†. Temmelig slapt, men Radulov vil altså meget gerne bede om et halvt point! 9. —, Dxb5 10. Lxb5†, Sc6 11. 0-0-0, a6 12. Ld3, Sg4 13. Lb6, 0-0 14. h3, Sf6 15. g4, Sd7 16. Le3, Tb8 17. Se2, b5 18. Kb1, Lb7. Sort står fortræffeligt, og Hvid vågner først op til dåd efter at have tabt en bonde. Måske var 19. h4 en idé. 19. Sed4, Sc5 20. Sb3, Sa4 21. Lc1, Tfc8 22. c3? En principiel fejl, der gør det nemmere for Sort at føre angrebet på dronningfløjen. Jeg vil stadig foreslå h4, en af ideerne er at spille h5 og f5 for at tvinge Sort til at åbne g-linien, en anden blot at spille h5xg6 for at åbne h-linien og give Hvid en kortere front at forsvare. 22. —, Tc7 23. Sfd4, Tbc8 24. Sxc6, Lxc6 25. a3? f5! 26. gxf5. Hvid må på et eller andet tidspunkt have overset 26. The1, fxe4 27. Lxe4, Lxe4 28. Txe4, Lxc3! 28. —, gxf5 27. The1, fxe4 28. Lc2, d5 29. Sd4, Lxd4. Ikke 29. —, Ld7 30. Lb3, e6 31. f5 med masser af spil for Hvid. 30. Txd4, Sb6 31. Tg1†, Kf7 32. Ld1, Tg8 33. Lh5†, Kf8 34. T4d1, Txxg1 35. Txxg1, Le8 36. Lg4, Lf7. Vist nøjagtigere Tc6, i nogle varianter skulle løberen måske senere til d7 igen. 37. f5, Sc4 38. h4, Tc6 39. Lf4, e3!? Et energisk forsøg på at forstørre fordelene, inden partiet kommer på værksted. Hvid kunne dog godt spille 40. Te1, efter 40. —, d4 41. cxd4, h5 42. Le2, Sd2† 43. Kal, Sb3† 44. Kb1, Sxd4 45. Lxe3, Sxf5 er Sorts gevinstchancer næppe større, end de hele tiden har været. 40. b3, Sd2† 41. Kb2, d4 42. cxd4, Lxb3 43. Tc1, Txc1 44. Kxc1, Ld5 45.

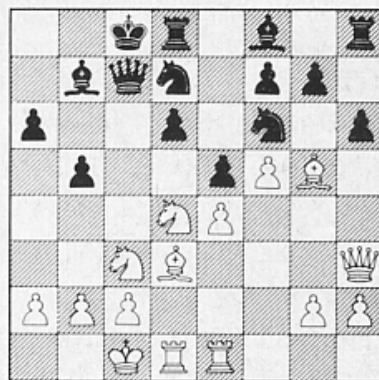
Lxe3, Sc4 46. Lh6†, Ke8 47. a4, bxa4 48. Le2, Sd6 49. Lg5, Sxf5 50. Lxa6, Sxd4 51. Ld3, h5 52. Le3. Dette er nu heller ikke håbløst for Hvid, 52. —, e5 53. Lxd4 fulgt af Lb5† holder remis. 52. —, Sf3 53. Lb5†, Kf7 54. Lxa4, Sxxh4 55. Ld1, Kg6. Et slutspil, som man ikke uden videre kan slå op i bøgerne. Ifølge turneringsbogen kunne Spasskij ikke finde nogen gevinst! Jeg tror dog, stillingen er vundet ved korrekt spil. 56. Lc2†, Kf6 57. Kd2, Sg2 58. Lg1, Lf3 59. Ld3, e5 60. Lf1, Sh4.

at vise overdreven respekt for den tidligere verdensmester og så håbe på remis. Den slags spil styrker Spasskij selvtilid, der ikke er urokkelig. Donner har nogle halvdårlige varianter af Fransk og Caro-Kann på sit repertoire, men nærer desuden en vis kærlighed til Najdorf-varianten, som han efterhånden kender så godt, at han ikke behøver at tabe i femten træk (hvilket rummer en hentydning til to partier mod v.d. Berg for en del år siden). 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. Lg5, e6 7. f4, Sbd7. Donner har aldrig været tilhænger af Db6xb2, det havde ellers været interessant at se, om Spasskij stadig tror på det hvide spil. Fischers vandgang i 11. matchparti har naturligvis ført til, at forskellige forstærkninger er blevet fundet for Sort. 8. Df3, Dc7 9. 0-0-0, b5 10. Ld3, Lb7 11. The1, h6. Problemerne fra 15. matchparti vil Donner altså ikke være med til at diskutere! 12. Dh3!? En kendt ide, også i denne stilling. Men en del af trækkets popularitet stammer nok fra partiet Planinc-Najdorf, Wijk aan Zee 1973: 8. —, Le7 9. 0-0-0, Dc7 10. Ld3, h6 11. Dh3! Sc5 12. The1, Tg8? 13. e5, dxe5 14. fxe5, hxg5 15. exf6, Lxf6? 16. Sd5, Dd8 17. Lh7, Th8 18. Sf5, g4 19. Dg3, Kf8 20. Sxf6! opgivet.

Senere har Trifunovic anbefalet 11. —, Sf8 12. The1, Sg6!, men her ser 12. f5! meget stærkere ud, Hvid har i hvert fald initiativet. 12. —, 0-0-0 13. f5. Spasskij må have kendt partiet Timman-Polugajevskij, spillet i AVRO-turneringen et par måneder tidligere. Sovjetiske stormestre taber næppe i 15. træk i en kritisk teorivariant, uden at deres landsmænd opdager det! (13. Lxf6, Sxf6 14. Sd5, Da5?? 15. Sb3! opg.) Det meddeles da også, at Spasskij havde turneringsbogen fra AVRO i kufferten og havde tænkt sig at studere den efter IBM-turneringen! Dette er naturligvis gefundenes Fressen for dem, der påstår, at Spasskij er doven og ikke forberedte sig ordentligt til matchen i Reykjavik. Men der er vel trods alt forskel på Reykjavik og IBM, og for mig siger denne historie ikke noget om Spasskij for halvandet år siden, men en hel del om Spasskij anno 1973. Han skal have Hvid mod Donner, Donner spiller ret ofte Najdorf-varianten, Donner analyserer muligvis sommetider sammen med Timman, Timman har kommenteret partiet mod Polugajevskij i turneringsbogen.... Det havde ikke været unaturligt at kaste et blik på de kommentarer, men det var der altså ikke lyst eller kræfter til. Ved brættet skal Spasskij have tænkt på 13. Lxf6, Sxf6 14. Sd5, Sxd5 15. exd5, Lxd5 16. a4 og forkastet det p.gr.a. 16. —, Db6. Her siger Timmans analyse 17. axb5, Dxd4 18. Le4, Dxe4 19. Txe4, Lxe4 20. Td4! med fordel for Hvid. Det ser rigtigt ud. Havde Donner en forstærkning parat,

eller spillede han på lykke og fromme? 13. —, e5.

14. Se6?! Muligvis en regnefejl, men det kan også tænkes, at Spasskij var utilfreds med sit sidste træk og med stillingen. Efter 14. Sb3, Le7 15. Lh4, Sc5 står Sort pænt. 14. —, hxg5! 15. Dxd8, fxe6 16. fxe6, Sc5 17. Dh3, g4 18. Dg3, De7. Her slutter den del af partiet, der interesserer mig. De to lette officerer bør vinde mod tårnet, og det gør de også, selv om læserne måske vil finde slutningen ganske spændende: 19. b4, Sxd3† 20. Dxd3, Dxe6 21. a4, bxa4 22. Sd5, Kb8 23. Kb2, Sxd5 24. exd5, Dd7 25. c4, Le7 26. Ka3, Tf8 27. Tfl, Txf1 28. Txf1, Lf6 29. Tb1, Lc8 30. b5, axb5 31. Txb5†, Kc7 32. Dd2, Kd8 33. Tb6, Dc7 34. Tc6, Db8 35. Da5†, Ke7 36. Opgivet.

Derefter remis mod Ree uden dramatik, mod Marovic uden kamp og mod Andersson med stort besvær (bonde i undervægt). I spurten en udmærket sejr over nummer sidst (Langeweg). En kampremis mod Planinc og et godt parti mod Timman. Det ser ud til, at nederlaget mod Donner kostede mere end et point, at med andre ord Spasskij bliver rystet af et enkelt tabsparti. Men med sin nuværende spillestil taber han naturligvis ikke særlig mange partier, det er blot gevinsterne, der er for få af. Det er min opfattelse, at Spasskij har været heldig med lodtrækningen til kandidatturneringen, og at han bør kunne vinde matchen mod Robert Byrne, omend ikke uden besvær. Der bliver nok mange remiser. Et vigtigt spørgsmål er, om eksverdensmesteren i løbet af nogle måneder kan få ført sit åbningsrepertoire a jour. Studiet af Byrnes åbningsrepertoire, der er ret snævert, vil i sig selv ikke rumme nogen tilstrækkelig forberedelse til de næste matcher.

Men det allerstørste spørgsmål er, om Spasskij kan få genopbygget sin selvtilid. Hans spil siden Reykjavik giver ikke grundlag for at betragte ham som favorit i kandidatturneringen. I øjeblikket anser jeg matchen mellem Petrosjan og Portisch for en slags finale, den virkelige finale bliver mellem P. og K.?

Andre partier fra Bath

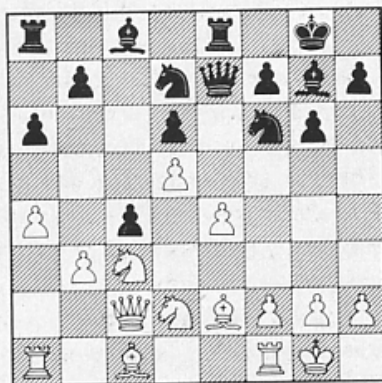
Kommenteret af BENT LARSEN

5451

Kongeindisk

Hvid: Geller Sort: Velimirovic

1. Sf3, Sf6 2. d4, c5 3. d5, g6 4. c4, Lg7 5. Sc3, 0-0 6. e4, d6 7. Le2, e6. Nu fører 8. 0-0, exd5 9. cxd5 til »Sorgens søn«, Moderne Benoni. Her kan Sort også spille 8. —, Te8!? 9. dxe6, Lxe6 10. Lf4, Sc6, men selv om mit parti mod Gheorghiu i Teesside var med til at skaffe dette bondeofter teoriens blå stempel, er jeg ikke sikker på, at det er 100% korrekt. Geller har dog tidligere undladt at modtage det og spillet 9. Sd2, men så kan han vel lige så godt spille 8. Sd2 og undgå varianten 8. 0-0, exd5 9. cxd5, Lg4. 8. Sd2!? a6. Når Sort ikke slår på d5, får den hvide springer ikke feltet c4. I betragtning kommer også 8. —, Sa6. 9. a4, Te8 10. 0-0, Sbd7. Og her kunne man finde på b6 fulgt af Ta7-e7. 11. Dc2, De7 12. b3. Altid risikabelt i slige stillinger, men Geller synes at have dømt rigtigt. Ellers var 12. a5 sikkert også udmærket. 12. —, exd5 13. cxd5. Endelig en Moderne Benoni, men med et ikke rigtig anerkendt De7 indskudt. Hvid er parat til Lb2, Tae1 og f4, men Velimirovic er ikke den, der sidder med hænderne i skødet. 13. —, e4?!

Værsgo, en bonde til Hvid! Efter 14. bxc4, Sc5 15. Sh5 får Sort masser af spil. 14. Sxc4! Værsgo, en kvalitet til Sort! Efter 14. —, Sxe4 15. Sxe4, Lxa1 16. Scxd6 får Sort ikke meget at skulle have sagt, Hvid kan vælge mellem flere fortræffelige metoder, bl.a. 16. —, Td8 17. La3!? De5 18. Sc4, Dg7 19. Sb2 eller måske endnu stærkere 18. Dc7, Tf8 19. Lf3. 14. —, Sxe4 15. Sxe4, Dxe4 16. Dxe4, Txe4 17. Ta2. Med gevinststilling! Sc4 er meget stærk, og den sorte dronningfløj er ikke udviklet. 17. —, Lf8 18. a5, Te8 19. Le3, Sc5 20. b4, Se4 21. Tc1, Sf6 22. Sb6, Tb8 23. b5, axb5 24. Lxb5, Txe3?! Fortvivlelse. 25. fxe3, Lf5 26. h3, h5 27. Tc7, Lh6 28. Ta3, Lg5 29. Kf1, Kg7 30. Ld3, Lxd3+ 31. Txd3,

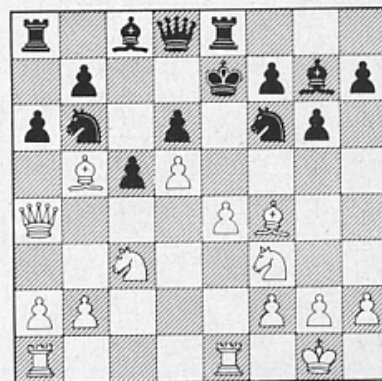
Se4 32. Tc8, Txc8 33. Sxc8, Ld8 34. Td4, f5 35. Txe4!? fxe4 36. Sxd6, Lxa5 37. Sxb7, Lb6 38. Ke2, Kf6 39. Sd6, La5 40. Kd1, Lb4 41. Sc4, Kg5 42. d6, Kf6 43. Kc2, Sort opgiver. Alle bondeslutspillende efter afbytning på d6 taber. Efter 43. —, Ke6 44. Kb3, Lc5 45. Ka4, Kd7 46. Kb5, La7 47. h4! er Sort i træktvang.

5452

Moderne Benoni

Hvid: Kortjnoj Sort: Ljubojevic

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, c5 4. d5, exd5 5. cxd5, g6 6. e4, d6 7. Lf4, Lg7 8. Da4+, Ke7!?? Indehavere af Steffen Zeuthens bog gør en tilføjelse på p. 120! Ljubojevic' ide er god nok, i stedet for med Ld7 og Dc7 at bringe kludder i sin opstilling vil han simpelthen spille a6, Te8 og Kf8 og stå godt. Men hvid trækker jo hveranden gang. 9. Sf3, Te8 10. Lb5, Sbd7 11. 0-0, a6 12. Tfe1, Sb6. Et redningsforslag for ideen er 12. —, Sh5!?

13. e5! Ikke overraskende på dette tidspunkt. Troede De, at Kortjnoj var i færd med at forære en officer væk? Nu vinder Hvid let efter 13. —, Sxa4 14. exf6+ 13. —, dxe5 14. Da3! Kf8. En indrømmelse. 14. —, axb5 15. Dxc5+, Kd7 16. Txe5 er håbløst for Sort. 15. Lxe8, exf4 16. Dxc5+, Kg8 17. La4, Sxa4 18. Sxa4, Sxd5. 18. —, Dxd5? 19. Te8+. 19. Tad1, Le6 20. Sc3, Lxc3 21. bxc3, Tc8 22. Dd4, Da5. Måske den bedste praktiske chance. 23. Te5, Dxa2 24. Txd5, Dxd5 25. Dxd5, Lxd5 26. Txd5, Txc3 27. h4, b5 28. Td6, Ta3 29. Tb6, Ta1+ 30. Kh2, Ta2 31. Sg5, Txf2 32. Txa6, h6 33. Sh3, Tf1 34. Tb6. 34. Ta3 forhindrer f3, men tillader f6 fulgt af g5, også med remis chancer for Sort. 34. —, f3 35. g4, Tb1? At påvise en klar gevinst for Hvid efter 35. —, f2 er meget vanskeligt, og da kommentatorens interesse koncentrerede sig om åbningsspillet, vil han ikke indlade sig på denne tidkrævende opgave.... 36. Kg3, b4 37. Kxf3, b3 38. Sf2, Kg7 39. Kg2, Tb2 40. Kg3, Tb1. Heromkring bliver det så hængeparti. Kort efter genoptagelsen forlanger Ljubojevic remis ved

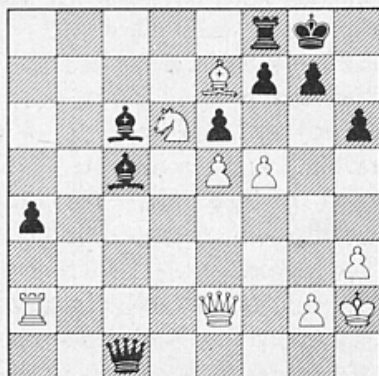
stillingsgentagelse, men kravet afvises. Da Ljubojevic derefter bliver gjort bekendt med, at han skal spille det træk, han i den forbindelse har erklæret at ville spille, bøjer han sig, men er så chokeret, at han ikke yder meget modstand! Stillingen var dog i alle tilfælde tabt. 41. Kf3, Kf8 42. Kg2, Tb2 43. Tb7, Kg7 44. Tb6, Tb1 45. Sd3, Kg8 46. Tb7, Kg7 47. Se5, Kf6 48. Sxf7, Tc1 49. Sxh6, Tc2† 50. Kf3, b2 51. Ke4, Te2† 52. Kd4, Th2 53. g5†, Ke6 54. Tb6†, Ke7 55. Kc3, Kf8 56. Txb2, Txb4 57. Tb7, Tf4 58. Kd3, Tf1 59. Kd4, opgivet. PS: Det er svært at finde på noget nyt. Det påstås, at 8. —, Ke7 allerede var spillet af den unge armenier K. Grigorjan, hvad Ljubojevic muligvis ikke vidste.

5453

Siciliansk

Hvid: Botterill Sort: Tal

1. e4, c5 2. Sf3, e6 3. Sc3, a6 4. d4, cxd4 5. Sxd4, Dc7 6. Ld3, Sf6 7. 0-0, Sc6 8. Sb3, b5 9. Lg5, Le7 10. De2, Lb7 11. Tae1, d6 12. a3, b4. Stillet overfor en kraftig hvid angrebsopbygning vil Tal have modspil på dronningfløjen, før han rokerer. 13. axb4, Sxb4 14. Tal!? Et godt skift til venstre wing. 14. —, 0-0 15. Sa5, Lc8 16. Lc4, Tb8 17. f4, d5 18. e5, Lc5† 19. Kh1, Sd7 20. Ld3, Sxd3 21. Dxd3, Txb2 22. Sb3, Lb4 23. Sa2, Sc5 24. Dd4, La3 25. Dc3. Gendrivelsen af Tals frække spil, der ryger en kvalitet. Det var han muligvis klar over hele tiden.... 25. —, Db6 26. Sd2, Txa2 27. Txa2, Lb4 28. Db2, d4. Åbner diagonalen for dronningløberen, hvilket han er parat til at give en bonde for. Muligvis spiller englænderens begyndende tidnød en rolle. 29. Sc4, Db5 30. Dxd4, Lb7 31. c3, Sb3 32. Dd3, Lc5 33. Td1, h6 34. Lh4, La8 35. h3, a5 36. Kh2, a4 37. De2, Lc6 38. Sd6, Da5. Nu blot to træk til, så har Hvid klaret tidkontrollen og kan i ro og mag lede efter en gevinstplan. Helt let bliver det selvfølgelig ikke, men en kvalitet er en kvalitet. Imidlertid taber Botterill hovedet og starter et matangreb.... 39. f5? Dxc3 40. Le7? Sc1! Den hvide dronning må blive stående for at dække e5. 41. Txc1, Dxc1. I denne stilling gjorde Hvid hemmeligt træk.

42. Lxf8, Le3!! Det havde Tal også fundet ved brættet. 42. —, Lg1† deplacere løberen og giver kun remis. Nu truer mat i to med Lf4†. I gamle dage kaldte man to løbere på nabodiagonaler mod den fjendtlige kongestilling Horowitzløbere, i samarbejde med en dronning er det et kolossalt våben. 43. Kg3, Lg5! Løberen baner vejen for mattruslen Df4†, og forsvaret 44. Df2 gendives med Lh4†! 44. Dg4, h5 45. Dd4, De1† vinder også straks for Sort. 44. Dc4, De3† 45. Kg4, Lh4! De sorte brikker opfører sig næsten, som om de var alene med den hvide konge. Kønt er 46. Sxf7, Dg3† 47. Kh5, Le8! 46. Le7, Lxe7 47. Sxf7. Eller 47. Dxc6, h5†! 47. —, h5† 48. Kxh5, Le8 49. Kg4, exf5† 50. Kxf5, g6†! 51. Kg4, Ld7†. Hvid opgav. En fiks slutning, der rummer mange instruktive kombinationer. Den gav skønhedspræmie.

5454

Kongeindisk

Hvid: Szabo Sort: Ivkov

1. d4, g6 2. c4, Lg7 3. Sc3, d6 4. Sf3, Sf6 5. e4, 0-0 6. Le2, e5 7. 0-0, c6 8. Le3, Sbd7 9. Dc2, Sg4!? 9. —, exd4 10. Sxd4, Te8 11. Tad1, De7 12. f3, d5?! gav fordel for Hvid i Larsen-Uhlmann, Århus 1971 (se parti 5048, okt. 71). 10. Lg5, f6 11. Ld2?! 11. Lh4! 11. —, f5! 12. exf5? 12. dxe5 var forsigtigere. 12. —, exd4 13. Sxd4, Lxd4 14. Lxg4, Se5. De sorte officerer kommer nu fint i spil. 15. Lh3, Lxf5 16. Lxf5, Txf5 17. Se2, Dh4! 18. Sxd4, Dxd4. Stillingen er vanskelig for Hvid, se 19. b3, Txf2! og 19. Tac1, Sd3 20. Le3, De4 21. Tcd1, Sxf2! Her må vi dog bakke, for 21. Tfd1! vinder for Hvid. Altså må 19. Tac1 besvares med det enkle 19. —, Sg4, men det er også kæmpestærkt. 19. Lc3, Dxc4 20. Tad1, Taf8 21. Txd6?? En grov fejl, men i en tabt stilling. 21. —, Sf3† 22. gxf3, Tg5†. Hvid opgiver.

5455

Spansk

Hvid: Adorjan Sort: Tukmakov

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, Le7 6. De2, b5 7. Lb3, 0-0 8. c3, d6 9. a4, b4 10. a5?! h6 11. Td1, Le6 12. Lc4?! d5! 13. exd5, Lxd5. Så hurtigt kan Sort komme til at stå bedst. 14. d4, exd4 15. cxd4, Lxf3 16. Dxf3, Sxd4 17. Db7?? Tb8! Hvid opgiver. Tårnet på d1 mangler dækning. I øvrigt kan det ikke være rigtigt at vente så længe med at udvikle dronningfløjen. Partiet skulle altså understrege den gamle lære om hurtig udvikling.

Flere partier fra IBM-turneringen

Af OLE JAKOBSEN

5456

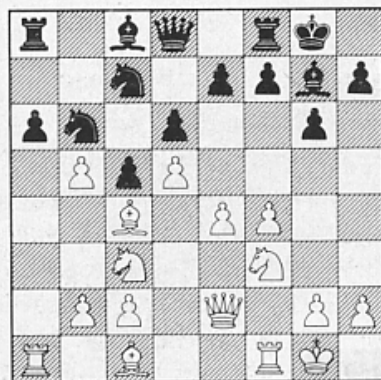
Ben-Oni

Hvid: Kovacevic, Jugoslavien

Sort: Ole Jakobsen

Mestergruppen, 8. runde

1. d4, c5 2. d5, Sf6 3. Sc3, g6 4. e4, d6 5. f4, Lg7 6. Lb5†, Sfd7. Naturligvis ikke 6. —, Ld7? 7. e5. 7. Sf3, 0-0 8. a4, Sa6 9. 0-0, Sc7 10. Lc4? Det har jeg aldrig set før, man plejer jo at anbringe springeren på c4. Kovacevic vil åbenbart forhindre b5 med De2. 10. —, a6 11. De2, b5! Et chancerigt bondeoffer. Jeg brød mig i øvrigt ikke om varianten 11. —, Tb8 12. Ld2, b5 13. axb5, axb5 14. Sxb5, Sxb5 15. Lxb5, Lxb2 16. La5. 12. axb5, Sb6.

13. Ld3! Sikkert det bedste. 13. Ld2? Sxc4 14. Dxc4, axb5 15. Sxb5, La6 duer ikke og 13. Sd2 kan besvares med f5!? 13. —, c4! 14. Df2, cxd3 15. Dxb6, dxc2 16. Df2. 16. Tf2 kan besvares med Lxc3 efterfulgt af f5. 16. —, axb5 17. Txa8, Sxa8 18. Sd4? Bedre er 18. Dxc2, La6 med fordel for sort. 18. —, Lxd4! Dette enkle træk havde Kovacevic overset. 19. Dxd4, Db6 20. Se2, Lg4 21. Dxb6, Sxb6 22. Sd4, Ld1 23. Kf2, Ta8 24. Ke3, Ta1 25. Sb3, Tb1 26. Kd2, Sa4(?) Mere præcist er 26. —, Sc4† 27. Kc3, Sxb2. Nu kan hvid forsøge 27. Txd1, cxd1 (D)† 28. Kxd1, Sxb2† selvom det vel taber i længden. 27. Sd4? Sc5 28. Txd1. 28. Sxc2, Sb3†! 28. —, cxd1 (D)† 29. Kxd1, Ta1 30. Kc2, Sxe4 31. Sxb5, Ta5, hvid opgiver.

5457

Jugoslavisk

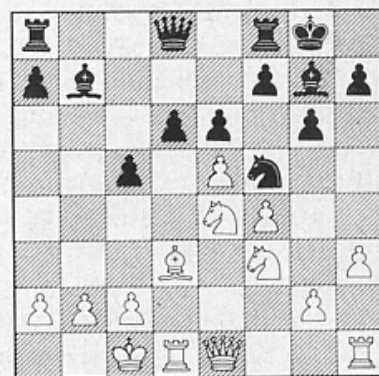
Hvid: Bellin, England Sort: Ole Jakobsen

Mestergruppen, 10. runde

1. e4, g6 2. d4, Lg7 3. Sc3, d6 4. f4, Sc6 5. Le3, Sf6 6. Le2, 0-0 7. Sf3, e6!? Indledningen til en helt ny plan i denne stilling. Keene vidste, at jeg havde en nyhed parat, og havde derfor instrueret Bellin, men ingen af dem havde opdaget

min ide. Da jeg skulle score 1½ p. i de to sidste runder, var resultatet af dette parti af afgørende betydning for mig, og da Bellin et par runder tidligere havde spillet temmelig dårligt mod Jansas Paulsen-opstilling, havde jeg oprindelig besluttet mig til at spille siciliansk. Et par timer før partiets start stod det mig imidlertid klart, at jeg efter partiet i alle tilfælde ville have ærgret mig over ikke at have forsøgt denne nyhed, som jeg virkelig troede på.

8. Dd2, b6 9. 0-0-0, Lb7 10. h3, Se7! 11. Ld3? Herefter kommer sort i fordel, nødvendigt er e5. 11. —, c5 12. dxc5, bxc5 13. e5, Sfd5 14. Se4. 14. exd6, Dxd6 15. Se4 stranded på 15. —, Db6. 14. —, Sxe3 15. Dxe3, Sf5 16. De1? Efter 16 naturlige træk står hvid til tab, nødvendigt er 16: De2, c4 17. Sf6†, Lxf6 18. Lxf5, Le7 19. Le4, Lxe4 med fordel for sort.

16. —, c4! 17. Sf6†. Eller 17. Lxc4, Lxc4 og vinder. 17. —, Lxf6 18. Lxf5, Lxf3! 19. Txd6, De7, hvid opgiver.

5458

Spansk

Hvid: Enklaar, Holland

Sort: Planinc, Jugoslavien

Stormestergruppen, 15. runde

1. e4, e5 2. Sf3, Sc6 3. Lb5, a6 4. La4, Sf6 5. 0-0, b5 6. Lb3, Lb7 7. Te1, Le5. Planinc' specialvariant. 8. c3, 0-0 9. d4, Lb6 10. Lg5. 10. dxe5, Sg4 eller 10. Sxe5, Sxe5 11. dxe5, Sxe4 er fuldt tilfredsstillende for sort. 10. —, h6 11. Lh4, d6 12. a4. Et parti Mecking-Planinc fortsatte 12. Dd3, Sa5 13. Lc2, c5 14. d5, c4 15. De2, g6! og sort står godt. 12. —, exd4 13. axb5, axb5 14. Txa8, Lxa8 15. cxd4, Te8 16. Sc3. Planinc angiver 16. Dd3, Sa5! 17. La2, g5 18. e5, Sc4 med uklart spil. 16. —, g5 17. Lg3, Sa5 18. d5. Ciocaltea forsøgte i Ljubjana 73 18. e5, Sxb3 19. Dxb3, Lxf3 20. gxf3, Ld4 21. e6 med komplikationer. 18. —, b4 19. La4, Te7. Planinc brød sig ikke om 19. —, bxc3 20. Lxe8, Dxe8 21. bxc3. 20. Sa2, Sxe4 21. Sxb4, f5 22. Lc2? Nødvendigt var Sc6 med store forviklinger. 22.

Fortsættes side 304

Juniorverdensmesterskabet i skak 1973

Af TORBEN KNØCHEL

Juniorverdensmesterskabet i skak blev i år afholdt i Teesside i England. Distriktet Teesside er efterhånden blevet et centrum i Nordengland m.h.t. skakarrangementer. Penge er der nok af og i Jerry D. Walsh har Teesside fundet en mand der har evner og energi til at formidle dem til praktiske arrangementer. Således regnede de i Teesside også med at skulle afholde studenter-olympiade til næste år.

Afholdelsen af juniorverdensmesterskabet gik glat. Indkvarteringsforholdene var upåklagelige og spillestedet et dejlig stor hal, hvor alle 56 spillere kunne spille. Først spillede 7 kvalifikationsrunder og derefter 11 runder i henholdsvis A, B, C og D-gruppe, efter hvor man nu havde placeret sig i kvalifikationen. Al opmærksomhed blev naturligvis tildelt gruppe A. Englænderne satte deres lid til de to unge lovende engelske spillere Miles og Stean, men storfavorit var russeren Beljavskij, som har imponeret med to stormesterresultater indenfor det sidste år. Også amerikaneren Larry Christiansen (hans far er dansker!) var tillagt vinderchancer efter gode resultater i U.S. Open.

Imidlertid så det efter ni runder ud til, at jugoslaven Marjanovic skulle løbe med mesterskabet. Et point foran de nærmeste konkurrenter Beljavskij og Stean og efter at have spillet nogle fine partier. Beljavskij havde reddet sig et nul mod

både Miles og Stean og syntes ude af billedet. Men så skete det overraskende: Marjanovic tabte hurtigt mod hollænderen Dieks og Stean tabte til landsmanden Miles og dermed var banen fri for Beljavskij, som med en sejr over Marjanovic kunne titulere sig juniorverdensmester.

Den nye juniorverdensmester er en alsidig spiller. Praktisk dygtig i så at sige alle slags stillinger, ikke mindst imponerede han i slutspil. At han dog også kan lave alvorlige fejl fik man at se i partiet mod Miles, men der er ingen tvivl om, at russerne i Beljavskij har et sikkert stormesteremne. Englænderen Miles som kom ind på andenpladsen beviste han er en farlig spiller man må regne med. En udpræget kombinationsspiller, der gerne vælger skarpe opstillinger og tager mange chancer. Trediepladsen gik til Stean - en mere positional type og med, i mine øjne, større stillingsforneelse end f.eks. Miles.

Min egen placering, som nummer 36 har jeg selvfølgelig alt mulig grund til at være utilfreds med. Jeg spillede nogle dårlige partier, tabte de fleste på grove overseelser og selv dem jeg vandt er fulde af fejl. Nogen god forklaring hvorfor, kan jeg ikke give, blot konstatere at det var en dårlig turnering for mig.

Et eksempel på Beljavskijs spilleføring:

5459

Siciliansk

Hvid: Beljavskij Sort: Dieks

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, a6 6. a4!? e6. En mere aktiv plan imod

Teesside 1973

16. juli-4. august

Finalegruppe A	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	pts.
1. Beljavskij, Sovjetunionen	-	0	0	1	1	1	½	1	1	1	1	1	8½
2. Miles, England	1	-	1	½	0	½	1	½	1	½	1	1	8
3. Stean, England	1	0	-	½	½	0	1	1	1	½	1	1	7½
4. Christiansen, USA	0	½	½	-	½	½	1	1	1	1	½	1	7½
5. Marjanovic, Jugoslavien	0	1	½	½	-	½	1	1	0	1	1	1	7½
6. Bloch, Sydafrika	0	½	1	½	½	-	0	½	1	½	0	½	5
7. Leow, Singapore	½	0	0	0	0	1	-	0	1	½	1	1	5
8. Cooper, Wales	0	½	0	0	0	½	1	-	0	1	½	1	4½
9. Dieks, Holland	0	0	0	0	1	0	0	1	-	½	1	1	4½
10. Biriescu, Rumænien	0	½	½	0	0	½	½	0	½	-	1	0	3½
11. Momen Roudsari, Iran	0	0	0	½	0	1	0	½	0	0	-	½	2½
12. Freile, Ecuador	0	0	0	0	0	½	0	0	0	1	½	-	2

I B-gruppen vandt Spacek, Tjekkoslaviet med 8½ p. foran 2. McPhail, Canada 7 og 3. Rörvall, Sverige 6½. - 12 deltagere.

C-gruppen: 1. Sheinwald, Israel og 2. G. Garcia, Columbia begge 8 p. - 12 deltagere.

D-gruppen vandtes af Sinclair, Skotland med 10 p. (af 11). - 14 deltagere.

hvids usædvanlige 6. træk er 6. —, Sc6 og 7. —, g6. 7. Le2, Le7 8. 0-0, Dc7 9. f4, b6?! 10. Lf3, Lb7 11. e5! dxe5 12. fxe5, Sfd7 13. Lxb7, Dxb7 14. Dg4!? Meget foretagsomt. 14. Lf4 er sikrere. 14. —, Lc5 15. Kh1! Efter 15. Sc2? Sc6! 16. Dxc7 0-0-0 truer både 17. —, Sxd4 og 17. —, Thg8 som giver sort afgørende fordel. 15. —, Lxd4 16. Dxd4, Sc6 17. De4! Bedre end 17. Dg4, 0-0-0 med uklart spil. 17. —, Sdxe5 18. Lf4, Sg6. 18. —, f6 19. Lxe5, fxe5 20. Tad1 er godt for hvid. 19. Ld6, Td8. Ikke 19. —, 0-0-0 20. Txf7! 20. Tad1, Td7 21. La3, Sc2? Sorts eneste chance var 21. —, Sge7 22. Txd7, Dxd7 23. Td1, Dc8 24. Lxe7, Sxe7 25. Dd4, 0-0 26. Dxb6, Sd5!? med lille hvid fordel. 22. Txd7, Dxd7 23. Da8†, Dc8 24. Da7, f5 25. Dxb6, Kf7. Hvis 25. —, 0-0 så 26. Te1, Tf6 27. Lc5 med klar hvid fordel.

26. Se4! Dxc2 Større komplikationer byder 26. —, Dc6 27. Sd6†, Kf6 28. Dd4†, e5 29. Se4†, Kf7 30. Sg5†, Kf6 31. Lxe7†, Sxe7 (31. —, Kxe7 32. Da7†, Kf6 33. Df7†, Kxg5 34. Dxf5†, Kh6 35. Dh3† og vinder) 32. Dh4, Kg6 (32. —, Sg6 33. Sxh7†, Ke6 34. De4! med klar fordel) 33. Sf3, De6 34. g4!! (med ideen 35. Dh5†, Kf6 36. g5† mat) 34. —, fxg4 35. Dg5†, Kf7 36. Sd4† og vinder.

27. Sg5†, Kf6 28. Lxe7†, Sxe7 29. Dxe6†, Kxg5 30. Dxe7†, Kh6. Hvis 30. —, Kg6 så 31. De6†, Kg5 32. h4†! med gevinst. 31. De3†, Kg6. På 31. —, Kh5 følger 32. De5! og nu strander 32. —, Kg6 på 33. De6†. Sort er også fortabt efter 31. —, g5 32. De6†, Kg7 (32. —, Kh5 33. Df7†, Kg4 34. h3†, Kh4 35. Df6 og vinder) 33. De5†, Kg8 34. Df6. 32. De6†, Kg5 33. h4†! Kxh4. 33. —, Kg4? 34. De7! 34. Txf5, Te8. 34. —, Dcl† 35. Kh2, Dc7† 36. Te5 med truslerne 37. g3† mat og 37. Dh3† mat. 35. Tf4†, Kg5 36. Dg4†, Kh6 37. Dh4†, Kg6 38. Dg3†, sort opgiver.

Selv spillede jeg som sagt mange dårlige partier, men i partiet mod Tanner (Finland) undgik jeg da i det mindste at lave en grov fejl.

5460

Hollandsk

Hvid: Tanner Sort: Torben Knøchel

1. c4, f5 2. d4, Sf6 3. Sc3, g6 4. Sf3, d6 5. g3, Lg7 6. Lg2, 0-0 7. 0-0, Sc6 8. e3, e5 9. a3, e4 10. Sd2, Se7 11. b4, g5 12. Sb3, Sg6 13. b5, Le6 14. Sa5, Lc8 15. c5, d5 16. Db3, Kh8 17. f4, gxf4 18. gxf4, Sh4 19. Ta2, Tg8 20. Kh1, Lf8 21. h3, a6 22. c6, b6 23. Sb7, De8 24. Da4, a5 25. T1f2, Le6 26. Db3, Dh5 27. Dd1, Dh6 28. Df1, Le7 29. Ld2, Sxg2, hvid opgiver.

9. juniorturnering i Schilde - 12.-21. juli 1973

Af CARSTEN HØI

For 9. gang var der blevet stablet en turnering på benene af skakklubben »Boris Spassky« i Schilde. De gæstfrie værter, det gode turneringsarrangement og de hyggelige omgivelser fik alt til at klappe. Turneringen talte i alt 18 spillere, hvoraf 4 var fra Belgien. Allerede i starten lagde jeg mig i spidsen med 3 gevinster, men jeg blev senere indhentet af englænderen Speelman, der vandt turneringen. Mit spil virkede ret kraftigt på mine modstandere, idet 5 af mine gevinstpartier blev afgjort på under 30 træk. Turneringsvinderen J. Speelman spiller alle faser af spillet solidt og laver sjældent fejl. Han blev en suveræn vinder med 7½ p. (6+3=). Herefter fulgte 2. Carsten Høi 7 (6+1-2=), 3. Diesen, USA 5½ p. (4+2-3=, korr. 49), 4. Carlier, Holland 5½ (4+2-3=, korr. 46,5) og 5. Ghijsels, Belgien 5½ (3+1-5=, korr. 35,5).

Mit parti mod Baumgartner fik præmie som turneringens bedste:

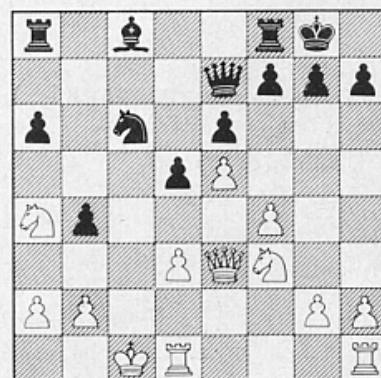
5461

Fransk

Hvid: Baumgartner, Vesttyskland

Sort: Carsten Høi

1. e4, e6 2. d4, d5 3. Sc3, Sf6 4. Lg5, Le7 5. e5, Sfd7 6. Lxe7. Jeg havde ventet 6. h4, da Baumgartner er en vild angrebsspiller. 6. —, Dxe7 7. f4, 0-0 8. Sf3, c5 9. dxc5, Sc6 10. Dd2. En god variant for hvid, men 10. Ld3, f6 (10. —, Sxc5? 11. Lxh7†) 11. exf6, Dxf6 12. g3, Sxc5 13. 0-0 er sikkert bedre. 10. —, Sxc5 11. 0-0-0, a6 12. Ld3, b5 13. De3, Sxd3†. Der var den irriterende trussel på h7. 14. —, cxd3(?). 14. Dxd3, b4 15. Se2 og med en springer til d4 gav hvid det bedre spil. 14. —, b4 15. Sa4? 15. Se2 var nødvendigt; sort får nu et farligt angreb.

15. —, b3! 16. a3. 16. axb3, Db4 17. De5, Dxf4† eller 17. Sc5, d4! eller 17. Kc2, d4 18. Dd2, Db5

med stærkt sort spil. 16. —, d4! 17. De4. 17. Sxd4? Da7. 17. —, Lb7 18. Sxd4. Overser sorts 20. træk, men stillingen var kritisk, f.eks. 18. Sg5, g6 19. h4, h5! 20. g4, Tac8† 21. Kb1, Sb4 22. Dxd4, Sc2 og i alle varianter må sort få fordel. 18. —, Sb4 19. De2, Tac8† 20. Kb1, Dd7! Kombinationens pointe; hvids bedste er nu 21. Sc3, Dxd4 22. axb4, Dxb4 og sort står klart bedst. 21. Sb6(?), Dxd4 22. Sxc8, Txc8 23. Tc1. 23. axb4, Tc2. 23. —, Tc2 24. Txc2, bxc2† 25. Kc1. 25. Ka1, Dd5! 26. axb4, Db3 og mat på a4. 25. —, Sxd3† 26. Kxc2, Le4 27. Kb3, Dd5†. Eller 27. —, Ld5† 28. Kc2, Dxb2† 29. Kxd3, Lc4† osv. 28. Kc3, —Dc5† 29. Kd2, Dd4, hvid opgiver.

Et af turneringsvinderens partier:

5462 Siciliansk

Hvid: Grillitsch, Østri

Sort: Speelman, England

1. e4, c5 2. Sf3, d6 3. d4, cxd4 4. Sxd4, Sf6 5. Sc3, Sc6 6. Lg5, Ld7 7. Dd2, Tc8 8. Le2, h6 9. Le3, Sxd4 10. Lxd4, Da5 11. 0-0, e5 12. Le3, d5! 13. Sxd5, Dxd2 14. Sxf6†, gxf6 15. Lxd2, Txc2 16. Tfd1, Txb2 17. Lc4, Lc5 18. Tab1, Txb1 19. Txb1, b6 20. Kf1, Ke7 21. Ke2, h5 22. Le3, Tc8 23. Lb3, Lb5† 24. Kf3, Lxe3 25. Kxe3, Tc3† 26. Kd2, Td3† 27. Ke1, Td4 28. f3, Lc4 29. Lxc4, Txc4 30. Kd2, Ta4 31. Tb2, Ta3 32. Ke2, Ke6 33. Tc2, b5 34. Kf2, h4 35. g3, h3 36. g4, b4 37. Td2, a5 38. Kg3, Ke7 39. Kf2, Tc3 40. Kg3, a4 41. Td5, b3 42. axb3, axb3 43. Kf2, Tc2† 44. Kg3, b2 45. Tb5, Kd6 46. Kxh3, Kc6 47. Tb8, Kc5 48. Kg3, Kd4 49. h4, Kc3 50. Tc8†, Kd2 51. Td8†, Kc1 52. Tb8, b1(D) og sort vandt i få træk.

Sverigesmesterskabet 1973

Af BENGT EKENBERG

Sveriges schackförbunds kongresturneringer fandt i år sted i Bollnäs i Norrland. På grund af et par afbud blev sverigesmestergruppen ikke så stærkt besat som tidligere. Axel Ornstein fra Stockholm viste, at hans sejr 1972 ikke var en tilfældighed, og efter optimistisk og aggressivt spil vandt han en overlegen sejr med 11 p. (af 14): 10 gevinst, 2 remis og 2 tab. Börje Jansson skuffede denne gang, men han kommer nok igen. Slutresultatet blev: 1. Ornstein 11, 2. Lennart Liljedahl 9, 3. Ove Kinnmark 8½, 4. Felix Nordström 8½, 5. Rolf Lekander 8½, 6. Hans Ek 8½, 7. Dan Hansson 8, 8. Börje Jansson 7½

9. Magnus Whaldbom 7½, 10. Bengt Ekenberg 7, 11. Åke Stenborg 7, 12. Anton Fridh 6½, 14. Per Inge Helmerz 6, 15. John Ljungdahl 5½, 16. Allan Werle 4½.

Vindere af de 4 andre mesterklassegrupper (og kvalificeret til at spille i SM-gruppen næste år) blev: Konstanty Kaiszauri 13 (13) (det bliver måske en ny Uffe?), Leif Frederiksson 9½ (13), Christer Nicklasson 10½ (12) og Peter Karlsson 9½ (13). I gruppe 2 fik den danske spiller Gerner Carlsson 6 p.

I damernes sverigesmesterskab vandt Jolantha Dahlin, Göteborg, overbevisende med 7½ (8), og den tidligere mesterinde Solveig Haraldsson blev nr. 2 med 6½.

I alt var der mere end 1000 deltagere i kongresturneringerne.

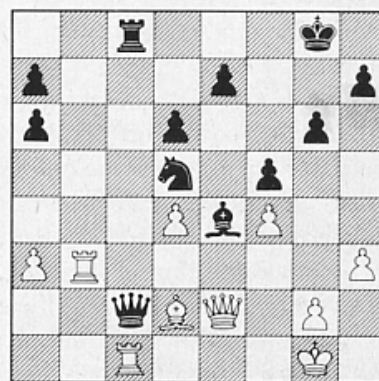
Det følgende parti blev godt spillet af Ornstein, der også har hjulpet mig med kommentarerne. (Men udråbstegn og andre udtryk for beundring har jeg lavet selv).

5463 Jugoslavisk

Hvid: Börje Jansson

Sort: Axel Ornstein

1. Sf3, g6 2. e4, Lg7 3. d4, d6 4. Le2, Sf6 5. Sc3, 0-0 6. 0-0, Sc6 7. d5, Sb8 8. Le3, c6 9. Sd2, cxd5. 9. —b5 kom stærkt i betragtning. 10. exd5, Sa6 11. Sb3. Bedre 11. Ld4 med hensigten S-c4-e3. 11. —, Lf5 12. Sd4, Ld7 13. Lxa6 (?). Sort får godt spil på b- og c-linierne. 13. —, bxa6 14. h3, Dc7 15. Tb1. Sort truede med Db7. 15. —, Tac8 16. f4. Måske var 16. Sb3 bedre. 16. —, Db7 17. Df3, Tc4 18. Tfd1, Tfc8 19. Sb3, Dc7 20. a3. Truer Sd2 med kvalitetsgevinst. Men sort ofrer gerne kvaliteten. 20. —, Lf5 21. Sd4, Txc3! 22. bxc3, Le4 23. De2, Sxd5 24. Ld2, f5 25. Tb3. På 25. Se6 kan følge: 25. —, Sxc3 26. Sxc7, Sxe2† 27. Kf2, Sd4 eller 26. Dxa6, Dd7 27. Lxc3, Lxc3 28. Sg5, Lxc2. 25. —, Lxd4† 26. cxd4, Dxc2 27. Tc1.

27. —, Dxc1†! En anden mulighed var 27. —, Sxf4 28. Lxf4, Dxc2 29. Txc8†, Kf7 30. Tg3, men

den var ikke så klar og ikke så smuk. 28. Lxc1 Txc1† 29. Kh2, Tc2 30. Df1, Sxf4. Det enkle Tgx2† bør også vinde, men man må gøre noget for publikum, sagde Ornstein. 31. Tg3, Se2 32. Te3, Sxd4 33. Txe4, fxe4 34. Df4, Te2 35. Kg3, Sf5† 36. Kh2, d5 37. Df1, Td2 38. Dxa6, e3 39. De6†, Kf8 40. Kg1, Td1† 41. Kh2, e2! Hvid har forsvaret sig godt, men overfor denne nye finesse giver han op. På 42. Dxe2 vinder jo 42. —, Th1† 43. Kxh1, Sg3†. - Et moderne parti, men spillet i klassisk stil!

litteratur

Åbningsspil

Andersen, Børge og Hartvig Nielsen. Lettisk gambit. Historie og teori. 48 s. Dansk Skak Union 1973. 15 kr. inkl. moms.

Med glæde konstaterer man, at Dansk Skak Union har fortsat sin udgivervirksomhed - og oven i købet med et pletsud som den foreliggende bog.

De to forfatters arbejde falder som anført i to afsnit. Det første er lagt i hænderne på vor kendte skakhistoriker Hartvig Nielsen, hvis store viden og fortælleglæde er højt værdsat herhjemme. Vi informeres om den lettiske gambits levnedsløb fra den omkring år 1500 så dagens lys i middelhavslandene. Vi hører, hvordan den fængslede de stærke skakpionerer i Berlin i 30'erne og 40'erne af forrige århundrede. Vi glæder os over den indsats for udforskningen af gambitten, som i forskellige perioder er gjort af nordiske teoretikere. Sidst, men ikke mindst stifter vi bekendtskab med lettiske skakkredse, som i kraft af deres teoretiske og praktiske gennemprøvning af den omstridte spilleåbning har fået Letlands navn knyttet til gambitten. Navne som Behting, Nimzowitsch, Apscheneek, Mattison, Petrov og Tal passerer revy for os, og i tilgift demonstreres en række farverige partier til gavn og glæde for læserne.

Bogens teoretiske del er Børge Andersen mester for. Der lægges her for med det illustrerende partistof og sluttet af med en teoretisk oversigt. Afsnittet præges af klarhed og overskuelighed, rosværdige egenskaber, når det drejer sig om en så kompliceret åbning som den lettiske gambit. Ingen dansk anmelder vil driste sig til at fremkomme med kritik af variantmaterialet, thi Børge Andersen er så ubestridt den eneste herhjemme, som behersker emnet.

Man kunne have ønsket en afsluttende konklusion af analyserne, bl.a. en uforbeholden vur-

dering af Gunderam-forsvaret, som bragtes til anvendelse i radiopartiet mod Arnlinde, men i de fleste af gambittens udviklede varianter er der nok så mange uløste problemer, at en endelig dom over åbningens korrekthed ikke kan fældes.

Det kan i denne sammenhæng lønne sig at kaste et blik i Arthur M. Stevens: *The blue book of charts to winning chess* (1969). Forfatteren har i dette digre værk på basis af 57.000 partier udarbejdet en statistik over det talmæssige udbytte, der kan høstes af skakspillets forskellige åbninger. Det har vist sig, at hvids samlede scoringsprocent er 59,1 (1. e4: 59%, 1. d4: 60%). For lettisk gambits vedkommende hviler opgørelsen kun på 39 partier og må derfor tages med forbehold. De enkelte varianter har givet følgende resultater:

1. e4, e5 2. Sf3, f5 3. Sxe5, Df6 4. d4. I alt 26 partier. Hvid 67%.

1. e4, e5 2. Sf3, f5 3. Sxe5, Df6 4. Sc4. I alt 8 partier. Hvid 100%!

1. e4, e5 2. Sf3, f5 3. Lc4, fxe4 4. Sxe5. I alt 5 partier. Hvid 70%.

Den som har autoritetstro nok til at forlade sig på statistik som den anførte, bør altså ikke lade sig friste til at benytte gambitten som våben, og i alvorligt turneringsspil vil den i fremtiden formentlig kun træffes sporadisk.

Vi må derfor nøjes med bevidstheden om, at Caissa stadig i sin tjeneste har en skakromantikens ridder som Børge Andersen, der har mod og mandshjerte til at producere et kampparti som radiodysten med Arnlinde eller en gyser som opgøret med Enklaar i årets Clare Benedict turnering.

Poul Hage

korrespondancepartier

8. europamesterskab

5464

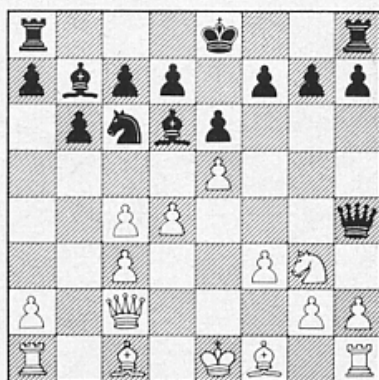
Nimzo-indisk

Hvid: F. Brglez, Jugoslavien

Sort: Jørn Sloth

1. d4, Sf6 2. c4, e6 3. Sc3, Lb4 4. e3, b6 5. Se2, Se4! Godt er her 5. —, La6, men det er alt for analyseret efter min smag. Teoretikerne er temmelig skeptiske over for teksttrækket, men det behøver man ikke tage så tungt, da der foreligger meget lidt partimateriale med 5. —, Se4. Før turneringen havde jeg analyseret lidt på varianten og fundet ud af, at den turde jeg godt spille. Til alt held fik jeg lejlighed til at prøve den i 2 partier, nemlig foruden mod Brglez (der på det tidspunkt var regerende EU-mester) mod k-stor-

mester *Dubin* fra Sovjet. 6. **Dc2, Lb7** 7. **f3**. Stærkere er 7. **a3**, som *Dubin* spillede. Efter 7. —, **Lxc3+** 8. **Sxc3, f5** 9. **d5!**, **Sxc3** 10. **Dxc3**, 0-0 11. **b4!** har hvid fordel, som bl.a. Ivkov-Alster 1957 viste. Denne variant måtte jeg altså prøve at forstærke! Efter et par forgæves forsøg fandt jeg 10. —, **De7!**? i stedet for 0-0. *Dubin* fortsatte overskarpt med 11. **dxe6, dxe6** 12. **c5?!**. Efter 12. —, 0-0 13. **b4, bxc5** 14. **bxg5**, **Ld5!** 15. **Lb2, Sd7** 16. **a4, Tfb8!** 17. **Le2, Sxc5** havde hvid ikke tilstrækkelig kompensation for bonden. For den interesserede læser følger her resten af partiet uden kommentarer: 18. 0-0, **Tb3** 19. **Dd4, Sd7** 20. **Tac1, c6** 21. **Lf3, c5** 22. **Dd2, Tab8** 23. **La1, Lxf3** 24. **gxf3, Tc8** 25. **Kh1, Sf8** 26. **Tg1, Sg6** 27. **Tg3, c4** 28. **e4, f4** 29. **T3g1, Tc7** 30. **Tc3, Dd7** 31. **Dxd7, Txd7** 32. **Txc4, Txf3** 33. **Ld4, e5** 34. **Lc5, Sh4** 35. **Tb4, h5** 36. **Tb8+, Kh7** 37. **Te8, Th3** 38. **Te7, Txe7** 39. **Lxe7, Sf3** 40. **Tg2, g6** 41. **a5, a6** 42. **Lg5, h4** 43. **Le7, Kh6** 44. opgivet. 7. —, **Sxc3** 8. **bxg3**. Eller 8. **Sxc3, Dh4+** 9. **Df2, Lxc3+** 10. **bxg3, Dxf2+** 11. **Kxf2, La6!** med godt spil for sort - analyse af Fischer. 8. —, **Ld6** 9. **e4, Sc6** 10. **Sg3?!**. Rigtigt var 10. **e5, Le7** med kompliceret spil og ca. lige chancer. 10. —, **Dh4!** 11. **e5?!** Hvid undervurderede nok det næste træk, ellers havde han valgt det forsigtige 11. **Df2**, der dog også giver sort godt spil efter 11. —, **Lxg3** 12. **Dxg3, Dxg3+** 13. **hxg3, La6**.

11. —, **Sxe5!** 12. **dxe5, Lxe5** 13. **Tg1?**. Spillet efter lang betænkningstid, men overser nok en vigtig pointe ved 17. træk. 13. **f4, Lxf4** 14. **Lxf4, Dxf4** gav bedre forsvarschancer, selv om sort står bedst. 13. —, **Dxh2** 14. **Se2, Lg3+** 15. **Kd1, Lf2** 16. **Lf4, Dh5** 17. **Kc1**. En kedelig indrømmelse. Hvid har sandsynligvis opdaget for sent, at 17. **Sg3** besvares med **Lxf3+**! med afgørende fordel. 17. **g4** strandede på **Dc5** med dobbelttrussel på **g1** og **f3**. Endelig ville der på 17. **Lxc7** (for dog at få en bonde for kvaliteten) følge **Lxg1** 18. **Sxg1, d6!** 19. **Da4+**, **Ke7** 20. **Db4, Dc5** 21. **Dxc5, bxc5** og sort vinder, da **Lc7** aldrig kommer i spil igen. 17. —, **Lxg1** 18. **Sxg1, Dc5**. Sort

har nu sikret sig materiel fordel med **T+3B** mod **L+S**. Endvidere er hvids bondestilling svækket. Hvids eneste chance ville være et angreb med officererne, men der er faktisk ikke noget angrebsmål i sorts stilling! Alt preller af på det solide bondeskjold. 19. **Sh3, Da3+** 20. **Kd1, De7** 21. **Ld3, 0-0-0** 22. **a4, a5** 23. **Le3, d6** 24. **Df2, h6** 25. **Sf4, g5** 26. **Se2, f5**.

Langsomt, men sikkert sætter bondehæren sig i bevægelse, 27. **Sd4, f4**. Her foreslog jeg 28. **Ld2, e5**, hvorefter hvid opgav. Lidt tidligt måske, men fuldt berettiget. Efter f.eks. 29. **Sb5** rykker sort frem på kongefløjen med **h5** og **g4**, hvorved der bliver åbnet linjer for de sorte tårne. Hvid er uden antydning af modspil, se f.eks. den lamme løber på **d2!**

P.S. For mere end 200 år siden fremkom *Philidor* med læren om »bønderne som skakspillets sjæl«. Den rette strategi bestod efter *Philidor*s mening i en samlet bondefremrykning (i kæde). I nærværende parti har sort omhyggeligt fulgt den vise franskmands råd: ikke én sort bonde blev rykket frem uden at være dækket af en nabo!

Jørn Sloth

Danmarksmesterskabet 1971

Jens Otto Pedersen, Odense blev vinder af landsholdsklassen i korrespondanceskak 1971 (se referat under Korrespondanceskak) og dermed danmarksmester. Vi bringer et af den nye mesters partier:

5465

Hollandsk

Hvid: *Willy Paldan*, Charlottenlund

Sort: *Jens Otto Pedersen*, Odense

1. **d4 f5**, 2. **g3, Sf6** 3. **Lg2, g6** 4. **Sf3, Lg7** 5. **0-0, 0-0** 6. **c4, d6** 7. **Sc3, Sc6** 8. **d5, Sa5**. Dette er grundstillingen i den såkaldte Leningrad-variant. Hvid har nu 3 muligheder: 9. **Da4**, 9. **Sd2**, som J. Grotum Nielsen spillede imod mig i samme turnering, samt teksttrækket, der anses for det bedste. 9. **Dd3, c5** 10. **Ld2, Tb8** 11. **Tac1, a6** 12. **b3, b5!** I *Tajmanovs* teoribog angives kun 12. —, **Ld7** 13. **e4, b5** 14. **e5!** med fordel for hvid. Jeg fandt første gang teksttrækket under et parti i Fynsturneringen 1969 med *Bové Quist*, som modtog bondeofret, hvilket fører til godt spil for sort efter 13. **cxg5, axb5** 14. **Sxb5, La6** 15. **a4, Se4!**

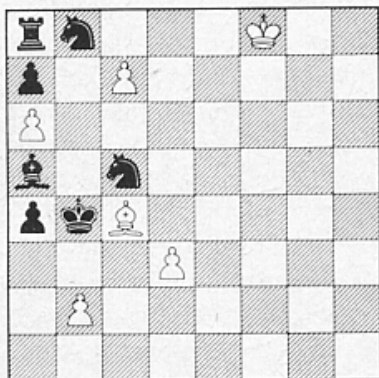
13. **Sg5, bxc4** 14. **bxg4, Sg4** 15. **f4, Tb2!** Tru-er såvel 16. —, **Sxc4** som 16. —, **Txd2!** Hvids svar er tvungent. 16. **Sf3, Ld7** 17. **h3, Sf6** 18. **Tb1, Tb4!** 19. **a3?!** Bonden på **c4** kunne ikke reddes med 19. **Txb4, cxb4**, men det spillede er gunstigt for sort, og hvid »tvinger« sort til at slå bon-

Fortsættes side 304

Redaktion:

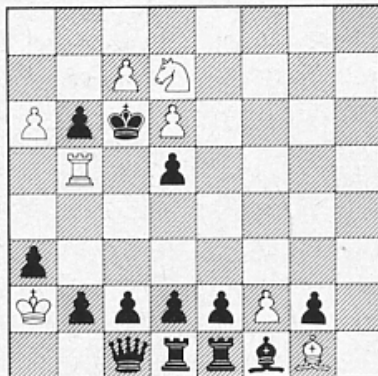
JAN MORTENSEN (originalopgaver - diverse)
Sct. Olavsallé 44, 2630 Tåstrup. Tlf. (01) 99 25 58
J. P. TOFT (løserturneringen)
Broagergade 8, 1672 København V. Tlf. (01) 22 08 22.

9345. Per Grevlund,
Aalborg

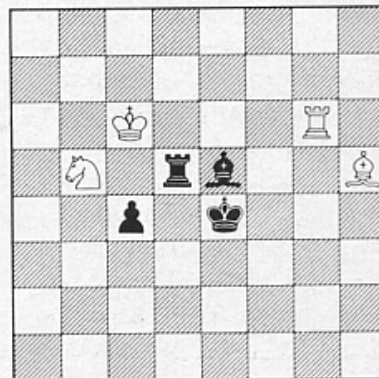
Hjælpepat i 2 træk. 2 løsn.

9346. Per Grevlund
Aalborg

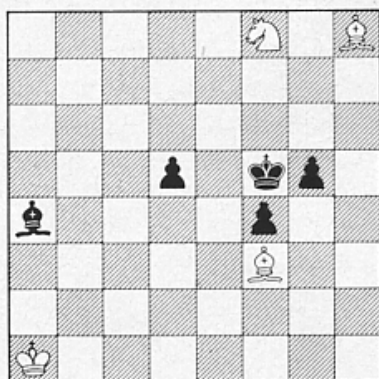
Hjælpepat i 2 træk. Skinspil

9347. Verner Johnsen
København

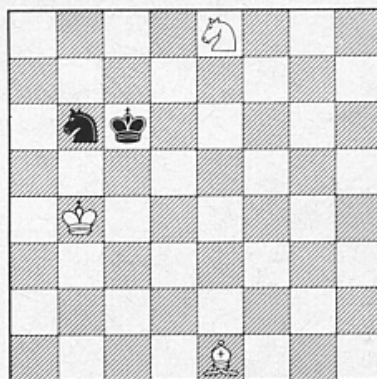
Hjælpepat i 2 træk. 4 løsn.

9348. Arthur Madsen
Svendborg

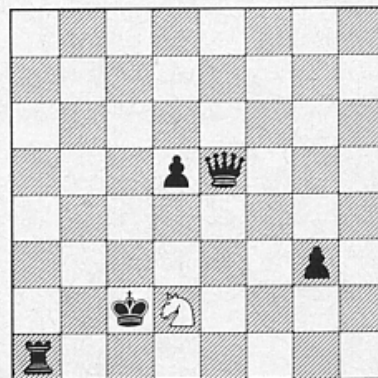
Hjælpepat i 2 træk. 4 løsn.

9349. V. Røpke
København

Hjælpepat i 3 træk

9350. Søren Jensen
Vojens

Hjælpepat i 4 træk
b) e5 på g5.

Hjælpepat

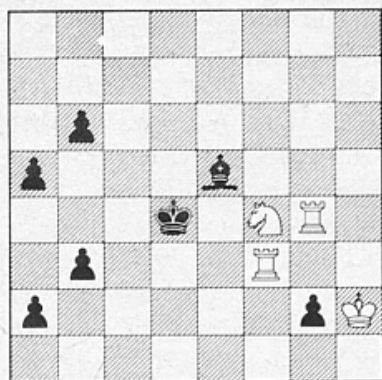
I de direkte opgaver fremtvinger hvid en mat af den sorte konge mod dennes vilje. I hjælpepat samarbejder de to parter derimod om at gøre sort mat. Man kan opfatte en hjælpepatopgave som en analyse, hvor det i en givet udgangsstilling gælder om at finde den trækfølge, der fører til hurtigst mat af sort. I Skakbladet juni 1971 bragte vi en mere udførlig beskrivelse af hjælpepat - læsere der ikke længere har dette nummer af Skakbladet kan rekvirere en kopi af artiklen hos Jan Mortensen, hvorfor vi her skal nøjes med et par eksempler.

Løsningen til 9351 er 1. a1D (sort begynder altid i hjælpepat, hvis ikke andet er angivet), Txb3 2. Da2, Tg3 3. Dd5, Se6 mat.

Oftentimes er der også en løsning, hvis hvid er i træk, der er kortere. Dette betegnes skinspil og ses i 9352. Løsning: 1. e1S, Sc6 2. Le2, Se5 3. Sf3, Sg4. Skinspil: 1. —, Sb5 2. e1T, Sc3 3. Te2, Sd1. Lf3 og den forvandlede bonde bytter plads i skinspillet i forhold til løsningen.

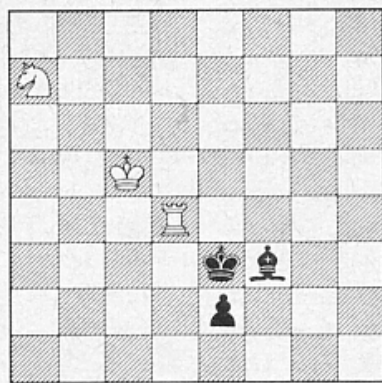
En anden hyppig anvendt metode til at skabe mere variation i hjælpepatopgaver er at indbygge flere løsninger. I 9353 er der hele 5 løsninger, der har det til fælles, at den hvide brik, der flytter i 1. træk, i andet træk vender tilbage til sit udgangsfelt! 1. Da3, Lxc2 2. Da4, Lxa4 1. Sd4, Lxc3 2. Sf3, Lb2. 1. Sa1, Txa1 2. Dc1, Txc1. 1. Dd4, Kxc2 2. Dd1, Kxd1. 1. Tf3, Sxc2 2. De1, Sxe1.

9351. Arthur Madsen
Original

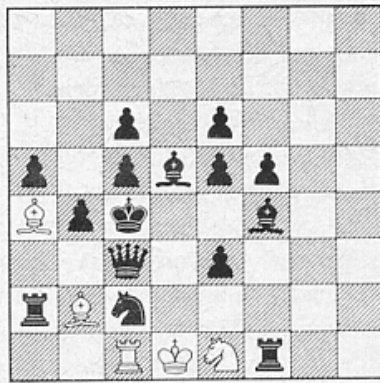
Hjælpemat i 3 træk

9352. Bruno Zastrow
Deutsche Märchenschachzeitung
1931.

Hjælpemat i 3 træk. Skinspil

9353. Bo Lindgren
1 pr. Schwalbe-Ringturn. 1948

Hjælpemat i 2 træk. 5 løsn.

Løsninger til Skakbladets septembernummer

932A. 1. c8T 2. e8D. B. 1. c8L 2. e8S. Forvandling til alle 4 mulige officerer, såkaldt *alforvandling*, fordelt på 2 tvillinger. Opgaven har en vis lighed med følgende tidligere opgaver: W. J. G. Mees, 4. hædr. omt. Probleemblad 1959 (9354): Kd4, La8, Le7, Sd6, Bd7, Bf7 - Ke6. Mat i 2. 1. d8L, og med La8 på g8: 1. d8T. Theo Steudel, Deutsche Schachzt. 1964 (9355): Kf4, Tb5, Ld7, Lg5, Bc7, Be7 - Kd6. Mat i 2. 1. c8L, og med Lg5 på b8: 1. e8T. (4 p.).

9326. 1. Dh5, truer 2. Dh3. Flugtfelt på e6. Forvandlinger til S efter træk med Sg6, og varianter med Lh3. (2 p.).

9327. 1. Dd7, Ligegyldige træk med Sd5 parerer truslen 2. Df5, men tillader 2. Dd3. Trækkene Sf4, Se3, Sb4 forhindrer igen dette træk (såkaldt *fortsat forsvar*), men afspærrer Lh6 eller Ta4. Ikke 1. Db5? Td4, b1D! (2 p.).

9328. 1. Le8, truer 2. Sb1-d2. Opgavens ide - som nok er lidt svær at finde uden brugsanvisning er, at de hvide træk Sd4=A, Lc6=B og S1-d2=C fremkommer parvis i de tre varianter, således at hvert træk er mattræk én gang og andettræk én gang: 1. —, Kf5 2. A, Ke4 3. B; 1. —, Kd5 2. B, Kc4 3. C; 1. —, Le2 2. C, Kf5 3. A. (3 p.).

9329A. 1. Dc2, tr. 2. Sc7. 1. — Lb8, Dc5 2. De4; 1. —, Dc6 2. Sg5; 1. —, Dd3 2. Dxd3; 1. —, Dc4 2. Sd4; 1. —, Dg5 2. Sxg5. Ikke 1. e4? Lb8! B. 1. e4, tr. 2. Sc7. 1. —, Dc5 2. Dd5, Sg5; 1. —, Lb8 2. Da4. Og ikke 1. Dc2? Dc4! (6 p.).

9330. 1. g8D, Ta2 2. Dxa2 3. h8T (2. Kc1? Tc2!); 1. —, Tg8 2. hxg8T. Ikke 1. g8T? Ta2 2. Kc1, Ta3 3. h8D, Tc3! Eller 1. h8D? Ta2 2. Kc1, Tc2 3. Kc2; Tb2 3. g8TS, men 2. —, Th2! (4 p.).

9331. 1. Tb2, axb2 2. Tc2, Kf5 3. Tf2 (3 p.).

9332. 1. Tb2, hxg2 2. Tf2, gxf2 3. Le5 (3 p.).

9333. Var sort i trækket, fulgte der på 1. —, Ta8 2. Txb3. I løsningen kommer i stedet 1. Th8, Ta8 2. Dxb3. (3 p.).

Løserliste (september).

Jeg beklager, at det ved min overtagelse af denne rubrik er lykkedes mig at forvirre de fleste af løserne. Forhåbentlig fremgår det af dette nummer, hvordan stillingen er, så det er muligt at finde ud af A og B. Undskyld!

Aaen 156(178), I. N. Andersen 135(181), Bent Andreasen 91, H. Andreasen 229(282), Arnfast 199(245), Balle 169(209), Bastholm 149, Binderup 184(204), Brandt-Lassen 42, Buchwald 222 (303), Bundgård 80(96), Bügring 210(262), Christensen 168(191), J. Christoffersen 138(209), Dithmer 311, Enemark 113(160), Felby 127(155), Flarup 151(206), Friisberg 54(88), Grevlund 343, Haarup 245(233), Carsten Hansen, Viby 233(275), Sv. B. Hansen 307, Hedebo 180(213), A. E. Jensen 163(231), Bjarne Jensen 151, Leif Jensen, Kb. 113, Leif Jensen, V 195, N. P. Jensen 117(122), Sv. Aa. Jensen 178, Verner Johnsen 345, Evald Jørgensen 131, O. Jørgensen 209(273), Klüver 329, K. Knudsen 56, O. J. Knudsen 230(333), P. B. Knudsen 212(286), B. O. Kristensen 288, Leif Kristensen 131, N. Kristoffersen 45, Kroll 266, Kvist 283+301=584, Lahn-Nielsen 203(278)=531, Landbo 146, Finn Larsen 119(151), Lea 151 (153), Muus 90, Jens Nielsen 339, Jørgen Nielsen 169(235), P. E. Nielsen 173(229), Sv. Nielsen 179(237), Olesen 226(332), J. K. Pedersen 95, J. R. Pedersen 110, B. Petersen 201, J. S. Petersen 75(83), Leif A. Rasmussen 209, Olaf Reeh 290, P. E. Rønø 17, Røpke 315, K. Sand 209, Schmidt 301, Sejer 108(133), Skotte 165(202), Skov, 228, L. S. Sørensen 161(184), P. Sørensen 218, K. Thorsen 152, K. Thrane 304, A. Tipsmark 256, Vognsen 212.

Løserturneringen

I B-afdelingen indgår denne gang 9345-49 samt 9356-58 nedenfor. I A desuden 9350.

Skakløb med problemer

Brønshøj Skakforening afholdt 30. sep. et skak-

løb i Kagsmosen. Løbet strakte sig over godt 10 km og undervejs måtte man 3 gange gøre ophold og løse en skakopgave for at komme videre (10 minutter beregnedes for dem, der ikke kunne løse opgaven eller løste den forkert). Løbet, der havde samlet 10 aktive deltagere, bl.a. opgaveafdelingens ene redaktør (JM), blev vundet af Ib Skovgaard. Vi bringer nedenfor de tre opgaver, der med kyndig hånd var udvalgt af Leif Schmidt, så læserne kan forsøge at slå rekorden på 53 minutter (2 gange rundt om Kagsmosen, opgave 9356, 2 gange rundt etc., ialt 8 gange rundt).

9356. Th. Herlin, Schachzt, 1852: Kg6, De4, Ta1, Th8 - Ka8, Ta7, Tb8, Bb7.

9357. V. Bartolovic, Probleemblad 1968: Kf5, Db6, Te4, Lg2 - Ka8, Lb8, Lc2.

9358. Sanscrit, Alexandre's samling 1846: Ke1, Th1, Le7, Sc1, Bh2 - Ke3, Le4, Bf4, Bg4.

I alle: Mat i 2 træk.

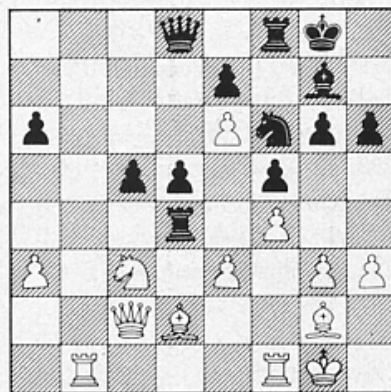
Dom i excelsiortematurneringen

Til den i Skakbladet juli 1972 udskrevne tematurnering er der indkommet flere kompositioner, der dog alle ved nøjere eftersyn viste sig ukorrekte. De udsatte præmier kan derfor ikke uddeles. Mange af Skakbladets læsere har haft fornøjelse af at arbejde med temaet, og vi ved at to komponister stadig forsøger, selv om præmien nu er bortfaldet.

korrespondancepartier

fortsat fra side 300

den, hvilket ikke er ufarligt. 19. —, Txc4! 20. Sg5. Ellers følger 20. —, Se4, og sort er ovre alle problemer. 20. —, h6 21. Se6, Lxe6 22. dxe6, Td4 23. Dc2, d5! 24. e3.

24. —, Txd2! Tvunget, men stærkt. Ikke 24. —, Tc4 25. Da2 med fordel for hvid. 25. Dxd2, Sc4 26. Dd3, Sxe3 27. Dxe3, d4! Dårligt er 27. —, Se4? 28. Sxe4! Ld4 29. Dxd4, cxd4 30. Sc5

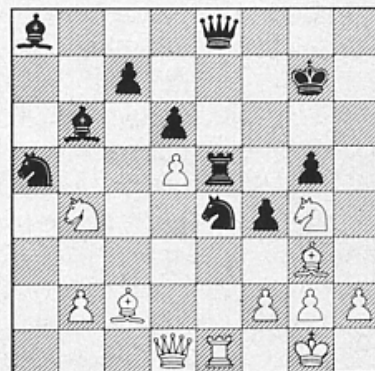
og hvid står bedst. 28. Dd3, dxc3 29. Dxc3. Slutspillet efter 29. Dxd8, Txd8 er godt for sort p.gr.a. den stærke fribonde på c3. 29. —, Se4 30. De1, Lc3 31. Dd1. Sort kan nu vinde kvaliteten tilbage på flere måder: 31. —, Sd2 eller 31. —, Ld4† 32. Kh2 og 32. —, Sc3 eller Sd2. Sort ønsker imidlertid ikke at afbytte den kollosalt stærke centralspringer med et »sølle«-tårn. 31. —, Sxg3! 32. Tf3? Det mindste onde var 32. Dxd8, Txd8, selvom sort har 2 bønder for kvaliteten i slutspillet samtidig med at alle hvids bønder er svage. 32. —, Ld4† 33. Kh2, Se4. Hvid står håbløst dårligt, hvilket resten af partiet tydeligt demonstrerer. 34. Tb7, Dd6 35. Da4, Sd2 36. Dd1, Sxf3† 37. Dxf3, Tb8 38. Txb8†, Dxb8 39. Df1, a5, hvid opgiver.

Jens Otto Pedersen

Flere partier fra IBM-turneringen

fortsat fra side 296

—, De8 23. Sd4. Taber, men noget bedre ses ikke. Efter generalafbytning på e4 truer f4 og Dxb4. 23. —, f4 24. Sf5. Eller 24. Se6, Sf6. 24. —, Te5 25. Sxh6†, Kg7 26. Sg4. 26. Sf5†, Kf6 er også håbløst.

26. —, Sxf2! hvid opgiver. Et typisk planincparti.

korrespondanceskak

Indenlandske turneringer

Turneringsleder:

Axel Nielsen, Klostervej 23, 5000 Odense.
Tlf. (09) 12 52 50 . Giro 96 38

Nye grupper startes, når der foreligger 7 tilmeldelser. Indskud: Mesterklassen kr. 40.00, 1. kl. kr. 35.00, 2., 3. og 4. klasse kr. 30.00.

Nye deltagere kan melde sig til 2., 3. eller 4. klasse efter formodet spillestyrke, alle øvrige spillere kan melde sig til den klasse, hvor de i henhold til tidligere resultater hører hjemme.

Samtidig med tilmeldelsen bedes spillerne oplyse, gennem hvilken klub de er medlem af Dansk Skak Union, eller om de er »enkeltmedlem«. Enkeltmedlemmer kan optages ved henvendelse til unionens kasserer.

Endvidere bedes spillerne meget gerne anføre personnummer, hvad der vil lette turneringslederens arbejde.

Spillerne kan ikke forvente at modtage startbrev, før indskudet er betalt.

Jens Otto Pedersen danmarksmester

Det tog over to år at få en afslutning på landsholdsklassen 1971. Et vanskeligt slutspil mellem *Axel Nielsen* og *Hans Rasmussen* var ikke til at få has på. Axel Nielsen ville vinde, og Hans Rasmussen ville ikke tabe, og så måtte resultatet naturligtvis blive remis, og det blev det. Begge kan således være tilfredse, de fik en pæn placering og kom mellem præmietagerne.

Det samme kan *Ove Søgaard* være. Også han spillede en god turnering, og som debutant i klassen må det siges at være fint at opnå en delt andenplads i det ganske stærke selskab.

Allermest tilfreds er dog nok *Jens Otto Pedersen*, som nåede det store mål, Danmarksmesterskabet. En score på 8 ud af 10 mulige points uden

Jens Otto Pedersen

tabsparti taler sit tydelige sprog om, at mesterskabet denne gang kom i de rette hænder.

Jens Otto Pedersen har spillet i ialt 13 grupper i korrespondanceturneringen. Han startede i 1961 i 4. klasse og har i årenes løb støt og roligt arbejdet sig op. I 1968 nåede han landsholdsklassen og deltog også her i 1969. En god positionsfølelse og aggressivt spil - dog ikke for enhver pris - kendetegner hans spil (se partiafdelingen).

Der skulle scores 4 points for at blive hængende i landsholdsklassen, og som tabellen viser, var der tre, som ikke klarede skærene.

Afsluttede partier

Landsholdsklassen 1972: Johs. Brix Hansen vundet over K. A. Larsen, Finn Vester vundet over Johs. Brix Hansen, Ove Søgaard vundet over Gunnar Nielsen, K. A. Larsen remis med Finn Vester, P. Gallmayer vundet over Gunnar Nielsen, Gunnar Nielsen remis med Benny Damborg, Sigfred From vundet over K. A. Larsen.

Mesterklassen: 175/2/7.

1. klasse: 319: 2/7, 6-7, 6/5. - 320: 6 er tavs og får 0 i alle partier. - 321: 4/7, 4/3, 7/6. - 322: 6/4, 3/4, 3-6, 1/2, 1/4.

2. klasse: 666: 5/3. - 669: Spiller 5 mod 1? - 672: 1/3, 1/6. - 673: 1/6, 5/4. - 677: 2/7, 7/4. - 678: 1/5. - 679: 2/4, 7/5, 7/4, 4 skal indsende afskrift mod 5. - 680: 2/6, 2/4, 3/6, 681: 2/1, 6/1, 3/1, 4/1. - 682: 3/2. - 683: 4/5, 4/3.

3. klasse: 739: Partiet 7 mod 1 indkaldes til bedømmelse. - 740: 5/4. - 744: 4/2. - 745: 5/3. - 746: 1/7. - 747: 2/5 på tid, 2/7 på tid. - 748: 6/1, 7-5, 7-1. 749: 3 er tavs og får 0 mod 1, 2 og 4. - 750: 6/4, 7/1. - 751: 3/4, 6/5, 5/1. - 752: 2/6, 2/4, 2/7, 7-5, 1/7. - 753: 3/6, 2/3, 2/6, 6/5. - 755: 1/6. - 757: 6/2.

4. klasse: 654: 2/1, da 1 er tavs. - 656: Spiller 7 mod 1, og 6 mod 7?. - 658: 4/3, 2/4. - 661: 1/3, 2/5, 2/6, 2/3, da 3 er tavs. - 663: 5/3. - 664: 7/4. - 665: 1/2, 6/2. - 666: 3/1, 5/7, 6/7. - 669: 2/1, 2/4, 6/4, 6/1, 1/4. - 670: 4/5. - 671: 3/1, 1/7, 2/7, 1/2, 3/2. - 672: 3/6, 3/7, 5. - 1, 2/7.

Landsholdsklassen 1971	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	Pts.	Pr.
1. P. Gallmayer, Hvidovre	-	1	½	0	0	1	0	1	½	0	0	4	
2. J. Grotum Nielsen, Rødokro	0	-	½	½	0	1	½	0	0	½	½	3½	
3. Ove Søgaard, København	½	½	-	½	½	1	1	1	½	½	1	7	2.-3. 196,00
4. Peder Madsen, Jelling	1	½	½	-	½	1	0	1	½	0	½	5½	
5. Jens Otto Pedersen, Odense	1	1	½	½	-	1	1	½	1	½	1	8	1. 300,00
6. A. Berggreen, Middelfart	0	0	0	0	0	-	0	0	1	½	½	2	
7. Hartvig Nielsen, Ejby Str.	1	½	0	1	0	1	-	0	½	½	0	4½	
8. Hans Rasmussen, Brabrand	0	1	0	0	½	1	1	-	1	½	1	6	4. 94,00
9. W. Paldan, Charlottenlund	½	1	½	½	0	0	½	0	-	0	½	3½	
10. Axel Nielsen, Odense	1	½	½	1	½	½	½	½	1	-	1	7	2.-3. 196,00
11. P. Korning, Aarhus	1	½	0	½	0	½	1	0	½	0	-	4	

Afsluttede grupper

I 319:

1. Henning Larsen, Ranum 2
2. Otto Møller, Århus 4
3. Poul G. Jensen, Alslev 4
4. Niels H. Bastholm, København 2
5. Hans Nissen, Esbjerg 2
6. P. Dürrfeld, København 4½
7. Harry Asmussen, Jelling 2½

II 663:

1. Erik Petersen, Åbenrå 4½
2. Kaj Madsen, Risskov 2
3. B. Rolighed, Fruens Bøge 2
4. Niels Boeg, Holbæk 0
5. Georg Østed, Vejle 5
6. Leif Jensen, København 3
7. E.H. Pedersen, Augustb. 3½

II 666:

1. B. Rasmussen, Charlottenlund 5
2. Carsten Hansen, Holte 5
3. Erik L. Svendsen, Byrum 0
4. Karl Nielsen, Aalborg 2
5. Regnar Larsen, Nibe 2½
6. Finn Larsen, Esbjerg 3½
7. Jens Vithen, Århus 3

II 675:

1. Lars P. Hansen, Valby 4
2. G. Kuhn, Charlottenlund 2
3. John Dahl, Vadum 4
4. Hans E. Leimand, Århus 4
5. V. K. Thomsen, Roskilde 2
6. Esben Ejning, Silstrup 5
7. E. Pontoppidan, Århus 0

III 736:

1. Frits Petersen, Ikast 3
2. E. Spanget Larsen, Middelfart 3
3. Birger Munter, Godthåb 2
4. J. E. Hansen, Sønderø 3½
5. Niels G. Larsen, Køge 3
6. J. C. Bisgaard, Thisted 2½
7. H. F. Hansen, Albertslund 4

III 743:

1. J. Scheuer, Hjørring 3½
2. Erik von Essen, Gentofte 4
3. Jens Sørensen, Ejby 3
4. H. P. Jørgensen, Løgum kl. ... 1
5. Kim A. Nielsen, Valby 4
6. Gram-Pedersen, Århus 4
7. M. Olsen, Brøndby Strand 1½

III 744:

1. N. J. Kristiansen, Rudkøbing 5½
2. Kai Chr. Larsen, Lyngby 2

3. H. E. Thorsen, Nakskov 3
4. Finn Clausen, Rønne 5½
5. Kurt Lauritsen, Tåstrup 1
6. Peder F. Schmidt, Århus 4
7. A. K. Jensen, Skannerup 0

III 749:

1. 1. H. Johannesen, Frederikshavn 2½
2. K. Mikkelsen, Viby J. 3
3. J. Folkmann, Østermarie 1
4. Erik Pedersen, Aale 5
5. I. N. Andersen, København 4
6. Henning Berg, Skive 1½
7. Frede Back, Vollsmose 4

IV. 651:

1. Laurits Skov, Hammel 2
2. G. Hansen, København 5½
3. Sv. Aa. Eriksen, Randers 4
4. O. Floutrup, Sundby Mors ... 0
5. C. Å. Gregersen, Torsted 2
6. Fl. Nielsen, Albertslund 4½
7. P. H. Nielsen, Fåborg 3

IV 660:

1. V. Steinmann, København 2
2. Chr. A. Petersen, Tønder 4
3. Søren Olesen, Skanderborg ... 2
4. Jan Justesen, Måløv 3½
5. Frank Frost, Nørheden 0
6. Jens Jensen, Lyngby 5
7. E. J. Jessen, Sønderborg 4½

IV 668:

1. Verner Jensen, Nakskov 2½
2. Erik P. Lund, Randers 5½
3. J. Justesen, København 4
4. E. Holde, Frederiksværk 1
5. O. Mikkelsen, Fjerritslev 0
6. F. A. Svendsen, Kbh. 5
7. G. Burrau, Hillerød 3

Axel Nielsen

Pokalturnering

Turneringsleder:

Jørgen Axel Nielsen, Kristiangårdsvej 3, 8330 Beder.
Tlf. (06) 93 67 90. Giro 16 96 15

Afsluttede grupper

Pokalgruppe 34:

1. S. Vestergård, Hvidbjerg, Thy 6
2. E. Eriksen, Horsens 5
3. H. Larsen, Ranum 4
4. T. W. Dunk, Næstved 3
5. E. Vognsen, Sønderborg 2
6. J. Sørensen, Randers 1
7. O. Marthinsen, Norge 0

Pokalgruppe 35:

1. A. G. Larsen, Odense	5½	
2. R. Marcussen, Horne F.	4	korr. 23,0
3. J. Lynggård, Vamdrup	4	korr. 22,0
4. K.B.T.-Jensen, Kbhvn. Ø	3½	
5. K. Møller, Ø. Alling, Auning 2		
6. J. P. Jensen, Ålborg	1½	
7. H. Balling, Lund, Horsens	½	

Pokalgruppe 37:

1. G. Thomassen, Brabrand	4½	korr. 25,0
2. H. F. Hansen, Albertslund	4½	korr. 24,0
3. J. Petersen, Horslunde	4	korr. 22,0
4. A. Svensson, Ålborg	4	korr. 21,5
5. H. Lund, Vamdrup	2½	
6. B. Jensen, Ribe	1	
7. R. Falborg, Sorø		

Jørgen Axel Nielsen

Holdturnering

Turneringsleder:

Preben Hougård Nielsen, Nr. Vilstrup, 7100 Vejle.
Tlf. (05) 82 74 38 . Giro 20 65 84

Udenlandske turneringer

Turneringsleder og repræsentant i ICCF:

Arne Henriksen, Syrenvej 34, 6880 Tarm.
Tlf. (07) 37 11 49 . Giro 10 59 15

Verdensturneringer (ICCF) og Europaturneringer starter uafbrudt med 7 spillere pr. gruppe; i ICCF's turneringer er oftest mindst én oversøisk spiller pr. gruppe, mens Europaturneringerne omfatter europæiske spillere. Sprogkundskab er ikke nødvendig. Ved anmeldelse angives navn, tydelig adresse, klasseønske (mester-, højere-, I, II, III) samt den DSU-klub, man er medlem af. Betaling pr. gruppe: ICCF kr. 16,00 indbefattet et månedligt resultatblad, der udover det første år koster kr. 5,50 årligt, og Europaturneringerne koster kr. 12,00. Såvel i IDCCF's som Europaturneringerne kan der nu ske tilmeldinger til 15-mands grupper, i ICCF foreløbig dog kun til øverste klasse, mesterklassen, hvorimod sådanne starter i alle klasser i Europaturneringerne; prisen for deltagelse i disse grupper er: ICCF kr. 20,00 Europaturneringerne kr. 16,00. Nærmere oplysninger kan rekvireres mod 70 øre til porto.

ICCF-kongressen

fandt sted i Warszawa, Polen, fra 18.-26.8.1973 og var arrangeret af det polske forbund Polski Związek Szachowy.

Der deltog ialt 22 ICCF-medlemslande, alle fra Europa; forsædet førtes af præsidenten, Hans-Werner von Massow, Hamburg, der ved åbningen af kongressen bl.a. mindedes afdøde medlem af teleskakkommissionen, Zandor Nilsson, Sverige, og afdøde ærespræsident for FIDE, Folke Rogard, Sverige. - Som nye medlemslande optoges Island og Irland, så at antallet af medlemmer af ICCF nu er 51. - Turneringsdirektøren, Erik Larsson, Sverige, gav en samlet oversigt over alle ICCF-arrangementer, og man kunne glæde sig over stigende interesse og deltagelse; økonomien var tilfredsstillende. - I WT-turneringerne deltog i 1971 1001 og i 1972 1057 spillere, og i EU-turneringerne i 1971 1379 og i 1972 1553 spillere. - Til den 1. europæiske mesterskabsturnering for hold tilmeldtes ialt 21 nationer, og til den 1. europæiske juniorturnering tilmeldtes 18 nationer med ialt 62 spillere. - Til *korrespondancemestre* udnævntes: 1. Dr. F. Baumbach, DDR 2. Dr. H.-W. Dünhaupt, Vesttyskland 3. I. Morosov, Sovjet og 4. J. Steiner, Schweiz. Til *internationale korrespondancemestre* udnævntes ialt 10, herunder Jørn Sloth, Danmark. - Det vedtoges at udskrive en 3. verdenspokalturnering, der formentlig skal starte i maj 1974, og hvortil senere vil fremkomme indbydelse her i Skakbladet. - Der arbejdes med arrangement af teleskak med ur mellem FIDE og ICCF. - Ved kongressen oplystes bl.a., at den første europæiske mesterskabsholdturnerings 21 nationer opdeltes i 3 forgrupper; i den 1. forgruppe deltager Danmark (se Skakbladet for okt. 73), som får følg. modstandere: Rumænien, Irland, Schweiz, Sovjet, Holland og Ungarn; i 2. forgruppe deltager: Tyrkiet, Jugoslavien, England, Vesttyskland, Belgien, Finland og Polen, og i 3. forgruppe: Spanien, Italien, DDR, CSSR, Frankrig, Østrig og Sverige (man savner bl.a. Norge); disse forgrupper er »halve« titelturneringer efter visse bestemte regler. - I den 1. europæiske juniorturnering er de 18 nationers deltagere fordelt i 6 forgrupper med 10 el. 11 spillere pr. gruppe; i 3 af disse deltager følg. danske spillere: 1. Henning Lund, Vamdrup 2. Eric Bentzen, Aalborg og 3. Preben Boldt, Brønshøj. - Videre oplystes, at den 1. verdenspokalturnerings finale omfatter ialt 15 spillere, herunder Mogens Borch Fjelsted, Slangerup, der vandt mellemrunden med 10½ af 12 mulige, mens hans værste konkurrent, Hans Kelstrup, Viborg, »kun« opnåede 10 p. og således ikke kom med.

Næste ICCF-møde, det såkaldte præsidiemøde, finder sted i juni 1974 samtidig med skakolympiaden og samtidig med FIDE-møde; det sker i Nice i Sydfrankrig.

Arne Henriksen

Linjebetaling for turneringsindbydelser

De første 6 linjer af en turneringsindbydelse er gratis. For hver linje udover de 6 er prisen 5 kroner. + moms. Betaling skal ske på giro 2 08 01 (DSUs kasserer) umiddelbart efter, at indbydelsen er bragt i *Skakbladet*.

Adresseændring

Bemærk venligst, at jeg har flyttet teltpælene ca. 42 kilometer mod sydvest. Nyt telefonnummer: (05) 36 20 20.

Knud Fischer

Kommende turneringer

Det åbne Randersmesterskab

Koord. EMT i *kulturhuset*. Spilledage: 8/12, 9/12, 15/12 og 16/12 1973 samt 5/1, 6/1 og 12/1 1974, alle dage kl. 14. *Klasser*: E-M-1-2-3 + ikke koord. 4. kl. *Indskud*: kr. 40-40-30-20-20-20.

Tilmelding med spillerkort (ikke 4. kl.) og indskud senest 23/11 til *I. Holme Hansen, Hans Bojes Allé 32, 8900 Randers, telefon (06) 42 84 20, giro nr. 23 36 60*.

Ringstedturneringen 1973, tilmelding senest 3/11 til *Skakklubben af 1927, Alstedvej 10, 4173 Fjenneslev, giro 13 04 24*. Se i øvrigt indbydelsen i nr. 10.

Malmö Open 1973

14-16/12, 6 runder schweizer, 2 timer pr. spiller pr. parti. *Samlet præmiesum* Skr. 4600, *indskud* Skr. 40. Tilmelding senest 1/12 til *Lars Grahn, Uppsagalatan 2 B, S-21 429 Malmö, giro 104522-8* (Skånes Schackförbund, Lund). Spillestyrke skal opgives.

DSU's Støtteforening

Kasserer:
Ole Lauridsen
Broagervej 2, 7100 Vejle

International turnering i Nice, Frankrig

26-31/12, 8 runder schweizer, 45 træk i 2½ time. 9 præmier, 1 pr. 1200 fr., indskud 50 fr. Nærmere oplysninger hos *formanden, tlf. (01) 78 81 28*.

International skakfestival, »SARAJEVO 74«

25-28/3 1974, 11 runder schweizer, 1 time pr. spiller til hele partiet. *Samlet præmiesum* 50.000 Din., *indskud* 300 Din. til giro 10103-678-1167 (Sarajevo Schachklub). Begrænset deltagerantal.

Säffle SKs juleturnering 1973

27-31/12, 7 runder monrad, 50 træk i 2½ time, derefter 20/time. *1. præmie* Skr. 1000, *indskud* Skr. 50. *Logi* Skr. 22 pr. døgn. Tilmelding senest 12/12 til *Uno Kjellin, Finnerud 4143, S-660 30 Värml. Nysäter, Sverige*.

Koordinerede turneringer

Horsens 1973

Turneringen havde i år samlet 70 deltagere. Der blev ingen E-klasse, da der kun meldte sig 7 mand.

Resultaterne:

Mesterklassen (16 deltagere)

1. Georg Ørsted, Vejle Skakklub	5½
2. Poul E. Nørgård, »1968«	5
3. Steen Schou, Vejlbj-Risskov	5

1. klasse A

1. Niels Yde, Skanderborg	6½
---------------------------	----

1. klasse B

1. Bjarne Jensen, Horsens	5½
---------------------------	----

2. klasse

1. H. Thomassen, Mundelstrup	5½
2. Anders Storebjerg, Nr. Snede	5
3. Carsten Eriksen, Horsens	5
4. Rudolf Werk, Viby	5

3. klasse

1. Kurt Albæk, Nordre	5½
2. Søren Warming, Fredericia	5½
3. Jan Hansen, Skanderborg	5
4. J. U. Sørensen, Horsens	4½

Lettisk gambit -

TEORIAFSNIT

af Børge Andersen

- Omfattende analyser og kommentarer til radiopartiet Eric Arnlin-Børge Andersen, spillet i vinteren 72/73.

- Gennemanalyserede partieksempler. Mange af analyserne er resultatet af Børge Andersens forarbejde til radiopartiet.

- Variantoversigt.

HISTORISK AFSNIT

af Hartvig Nielsen

- Lettisk gambit gennem tiderne illustreret med billeder af mange af de personer, som har haft betydning for gambittens udvikling.

- Lettisk gambit i Danmark.

- Lettisk skak og Lettisk gambit.

48 sider

15,00 kr. inkl. moms.

Spasskij-Fischer 72

af Bent Larsen

Læs om de fantastiske og barokke begivenheder før og under VM-matchen i Reykjavik

- nyd Bent Larsens kommentarer og udførlige analyser af de 20 partier.

BOGENS INDHOLD

Forord - 25 år - Vanskelige forhandlinger - Kommer-kommer ej- Hvem reddede matchen? - Brat vending - Mislykket hvilepause - Fischers svaghedsperiode - Hula-hoop - Remiser og døde fluer - Telefonen ringer - Vikingeblood - Hvad der siden fulgte - Teorien forældes hurtigt.

90 sider

20,70 kr. inkl. moms.

Begge bøger fås ved:

Skakbladets Ekspedition

Akademihaven, 4180 Sorø

Giro 2 08 01

5. Egon Andersen, Horsens

4½

6. John Andersen, Horsens

4½

Jens P. Jørgensen

Ålborg 1973

Ålborg Skakforenings koordinerede turnering i august-september havde igen i år samlet 72 deltagere. Da der ikke kunne samles en hel E-klasse, spillede de 6 tilmeldte E-spillere en træningsturnering sideløbende med den koordinerede. Resultaterne:

Eliteklassen (6 deltagere)

1. Jørgen Jørgensen, Nørresundby

4

2. Erik Pedersen, Nørresundby

3

Mesterklassen (10 deltagere)

1. Ole Holmsgård, Nørresundby

5½

2. Jens J. Christiansen, Hjørring

5½

3. O. Lomholt Hansen, Ålborg Skf.

5½

1. klasse (20 deltagere)

1. Arne Pedersen, Vejgård

5½

2. Laurits Pedersen, Alliancen

5

3. Alfred Svensson, Ålborg Skf.

5

2. klasse (28 deltagere)

1. Norman Hansen, Ålborg Skf.

5½

2. Kim Houlberg, Ålborg Skf.

5½

3. Poul Ø. Andersen, Ålborg Skf.

5

4. Hans Engen, Ålborg Skf.

5

5. Georg Sigård, Nørresundby

5

3. klasse (8 deltagere)

1. Flemming Dahl, Åbybro

6

2. Sv. Frederiksen, Ålborg Skf.

5½

Karl Sønderstrup

Andre turneringer

Dame-propagandaturneringen 1973

Sejr-»herren« i den nu snart traditionelle dame-turnering i København (i år 15-16/9) blev Inger Møller med 6½ pts., skarpt forfulgt af Inger Roesen, Struer med 5½. Begge er debutanter i denne turnering. Nr. 3 blev Tine Bundgård. Af juniorerne blev Birgitte Jensen bedst, og præmien til bedste ikke-unionsmedlem gik til - Eva Schøller Larsen!

Tilslutningen var større end tidligere, og deltagerne, fra 10-årige Tina Jørgensen som den yngste til de ældste pensionister, gik med liv og sjæl op i spillet.

De mange præmier, der uddeltes, var udsat af bl.a. Skakhuset, KSU, Handelsbanken og Nærum Nylon A/S.

Merete Haahr

Nysted Skakklubs pokalstævne 1973

Dette afholdtes 26/9, og resultatet blev følgende placering: 1. Nykøbing F Skakklub, 2. Maribo, 3. Gedser, 4. Nykøbing F Arbejderskak, 5. Nakskov, 6. Nysted, 7. Idestrup, og 8. Holeby Skakklub.

Børge Wilcken-Petersen

dansk skak union

fortsat fra side 282

7. hovedkreds:

Ny formand for Hjørring: Kaj Kelmann Hansen, Kristiansvej 27, 9800 Hjørring.

8. hovedkreds:

Ny formand for Farum: Erik Nielsen, Staunsholt Gydevej 97, 3460 Birkerød. Tlf. (01) 95 07 49.

Tølløse: H. C. Hansen, Østergade 1, 4340 Tølløse. Tlf. (03) 48 56 36.

Ny formand for Svaneke: Evald Ipsen, Dyr-læge Jürgensensgade 9, 3740 Svaneke. Tlf. (03) 99 66 54.

R.F.

danmark rundt

Rettelse til parti nr. 5426 i nr. 10

Farverne i partiet, som vi bragte en stilling fra på omslaget i nr. 10, var ombyttede. Det var Mogens Moe som spillede sort og vandt partiet fra Nordisk turnering mod Ib Skovgård.

Undskyld til Mogens Moe og læserne!

Omslagsdiagrammet i nr. 9

var som angivet af Lars Larsen m.fl. biløselig ved 1. Tc7†, Lxc7 2. Dd7†, Kb8 3. bxc7†, Ka8 4. c8(D)†. Det hvide tårn griber afgørende ind på a-linjen.

Stillingen er fra 1901, og det er ved at blive undersøgt om der ved reproduktioner i tidens løb har indsneget sig en fejl.

Poul Hages skakbibliotek

I martsnummeret 1973 af det tyske tidsskrift Schachwissenschaftliche Forschungen (udg. af Egbert Meissenburg) har Poul Hage skrevet en

artikkel om sit skakbibliotek, som tæller 3500 bind, hvoraf 115 er udkommet før år 1800.

50 år i Esbjerg Skakforening

Esbjerg Skakforening hyldede den 18. oktober Erik Poulsen som klubbens ældste medlem og udnævnte ham til æresmedlem af klubben.

Erik Poulsen

Erik Poulsen har været medlem i 50 år og har gennem tiderne været bestyrelsesmedlem og turneringsleder i flere perioder. Han har været klubmester 10 gange og har hele tiden været aktiv spiller i klubben.

T. Dokkedal

verden rundt

Omkampen om de to pladser i kandidatturneringen

Ved interzoneturneringen i Petropolis sluttede de to sovjetiske stormestre Geller og Polugajevskij sammen med stormester Portisch fra Ungarn på en delt 2.-4. plads. Da kun to af disse kunne gå videre til kandidatturneringen har der i september været spillet en omkamp i den jugoslaviske by Portoroz og her blev resultatet: 1. Portisch 5½ (af 8), 2. Polugajevskij 3½ og 3. Geller 3.

Kandidatturneringen 1974

Umiddelbart efter at omkampen i Portoroz var afsluttet, blev der foretaget lodtrækning til kandidatturneringen.

Kvartfinaler:

- (a) Spasskij - Byrne i Puerto Rico
- (b) Petrosjan - Portisch i Spanien
- (c) Mecking - Kortnoj i USA
- (d) Karpov - Polugajevskij i Sovjetunionen.

Alle matcher starter den 15. januar 1974 og der spilles til en af parterne har vundet 3 partier ud af maksimum 16 partier.

Semifinaler:

- Vinder (a) - Vinder (d)
- Vinder (b) - Vinder (c)

Spillestederne afhænger af hvem deltagerne i de to matcher bliver. Matcherne skal starte senest den 15. april 1974 og der spilles til en af parterne har vundet 4 partier ud af maksimum 20 partier.

Finalen skal starte senest den 1. september 1974 og vinder er den der først vinder 5 partier ud af maksimum 24 partier.

3. internationale tyske juniormesterskab

Bamberg var i år værtsby for turneringen, som afvikledes over 9 runder efter schweizersystemet i tiden 10/8-19/8. De tyske arrangører havde gjort et enormt stykke arbejde, og arrangementet var helt i top. Dertil kommer, at den nordfrankiske hovedstad (bortset fra klimaet) er en god by at afholde skakturnering i, dvs. rige adspredelsesmuligheder mellem runderne: mange seværdigheder, mulighed for dyrkning af så godt som alle sportsgrene, friluftsbad etc.

Blandt de 22 deltagere var favoritterne amerikaneren Christiansen (der kom lige fra en fin 5. plads ved junior-VM) og sidste års vinder, lokalhelten Feustel. Som farlige outsiders gjaldt bl.a. tyskeren Bassler og hollænderen van der Linde. Både Christiansen og Bassler tabte imidlertid overraskende i første runde og nåede der-

efter aldrig helt op. Derimod lagde Feustel, van der Linde og den ret ukendte englænder Littlewood sig i spidsen og blev der turneringen ud; ved en formidabel slutspurt lykkedes det dog amerikaneren Barnes at trænge sig foran van der Linde, således at slutstillingen i toppen blev:

1. Feustel, Vesttyskland 7 (af 8), 2. P. Littlewood, England 6½, 3. Barnes, USA 5½, 4. van der Linde, Holland 5½, 5. Marschner, Vesttyskland 5½, 6. Bassler, Vesttyskland 5½, 7. Christiansen, USA 5½, 8. Pablo, Spanien 4½, osv.

Vinderen Feustel er en tilsyneladende defensiv og henholdende spiller, der imidlertid fantasifuldt udnytter blottelser og taktiske chancer. Han afgjorde for det meste sine partier i gensidig tidnød. Littlewood er en glimrende taktiker, men i øvrigt ret alsidig og efter min mening bedre end Feustel (han vandt deres indbyrdes parti).

Min egen præstation forbigår vi i hast: 2 points og overvejende elendigt spil. Manglende rutine og for sporadisk teorikunnen gjorde sig gældende.

Ole Alkærsig

Zandor Nilsson død

Den 1. juli afgik den kendte svenske landsholdsspiller Zandor Nilsson ved døden dagen før han ville være fyldt 60. Han var sverigesmester i 1957 og i 1965 og var gennem mange år fast mand på det svenske olympiadehold. Desuden var han korrespondancespiller i verdensklasse og var international korrespondancemester.

Zandor Nilsson var også en fremragende skakskribent og redaktør af adskillige skakspalter i svenske dagblade, spalter som var kendt og værdsat langt ud over Sveriges grænser.

SKAKBLADET, udgivet af Dansk Skak Union, udkommer hver måned. Abonnement kan tegnes på Skakbladets Ekspedition. Abonnementspris pr. år: kr. 36,00 (inkl. moms og forsendelse).

Færøerne, Norge, Sverige, Finland, Island: kr. 36,00 pr. år (inkl. forsendelse). Øvrige udland: kr. 40,00 årligt (inkl. forsendelse).

Dansk Skak Unions forretningsudvalg:

Formand: O. Schøller Larsen, Byvej 254, 2650 Hvidovre. Tlf. (01) 78 81 28.

Kasserer: R. Falborg, Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Sekretær: Niels Kr. Sørensen, Åkjærvænget 16, Højen, 7100 Vejle. Tlf. (05) 86 33 38.

Juniorleder: Ole Balslev, Tørresager 4, 6760 Ribe. Tlf. (05) 42 04 45.

Korrespondanceskak: Knud Fischer, Akacievej 1, 6600. Tlf. (06) 36 20 20 (kl. 18.30-20.00).

Dansk Skak Unions spilleudvalg:

Alle henvendelser til: Th. Haahr, Jægersborgvej 126, 2820 Gentofte. Tlf. (0133) 5016.

Redaktion:

Ledende redaktør: Hans Rasmussen, Egebjergvej 34, 8220 Brabrand. Tlf. (06) 26 25 07.

Skakbladets ekspedition: Akademihaven, 4180 Sorø. Tlf. (03) 63 11 25 (kl. 13-18). Giro 2 08 01.

Trykt i Special-Trykkeriet ved Jørgen W. Jensen, 8800 Viborg.

SKAKLITTERATUR

Bent Larsen: Spasskij-Fischer 72 . Turneringsbog om VM-matchen i Reykjavik. Alle 20 partier udførligt kommenteret samt Larsens betragtninger om forberedelsen og vanskelighederne med gennemførelsen af matchen m.m. Glimrende og billig bog	20,70
Børge Andersen/Hartvig Nielsen: Lettisk gambit . Udførligt variantoversigt samt analyser af radiopartiet Eric Arnlin-Børge Andersen. Historisk afsnit, mange billeder. Bogen udkommer midt i september og kan leveres på udgivelsesdagen	15,00
Schach-Informator, bind 15 . Udkommer om kort tid, forudbestillinger modtages	58,00
E. Bhend: Königsgambit, Band 1 . 140 sider, 63 partier	42,00
M. Euwe: Theorie der Schacheröffnungen . 12 bind. Bind 1-2 (i et bind): Ortodoks dronninggambit, Cambridge Springs, Tarrasch m.m.	29,00
Bind 3: Slavisk, Albins modgambit, Modtaget dronninggambit, Colle, Dronning-bondespil m.m.	33,00
Bind 4: Nimzo-Indisk	45,50
Bind 5: Kongeindisk, Grünfeldindisk, Gammelindisk, Dronningindisk m.m. Ny fuldstændig omarbejdet og meget stærkt udvidet udgave udkommer snart. Forudbestillinger modtages	71,00
Bind 6-7 (i et bind): Budapestergambit, Blumenfeldgambit, Hollandsk, Katalansk, Engelsk, Bird, Froms gambit, Benoni m.m.	52,00
Bind 8: Fransk, Caro-Kann	27,50
Bind 9: Siciliansk, Aljechins forsvar, Skandinavisk, Jugoslavisk	30,00
Bind 10: Spansk, Tre- og firspringerspil	39,50
Bind 11-12 (i et bind): Preussisk, Italiensk, Skotsk, Russisk, Philidor, Evansgambit, Kongegambit, Wienerparti, Centrumsgambit	51,50
R. Fischer: Meine 60 denkwürdigen Partien . Alle partier med Fischers egne udførlige kommentarer, 339 sider, indb.	105,00
Kühnle-Woods: XIX. Schach-Olympiade, Siegen 1970 . 152 partier, 47 billeder, 70 sider	15,25
Kühnle/Schaukelberger: Interzoneturnier Palma de Mallorca 1970 . 1. Fischer 2.-4. Larsen, Geller, Hübner 5.-6. Tajmanow, Uhlmann. 24 deltagere, 276 partier, 29 billeder, 131 sider	21,25
Müller: Botwinnik lehrt Schach . 100 partier med fyldige kommentarer, mange billeder, 200 sider, indb. En fremragende bog!	51,00
Pachman: Entscheidungspartien . De betydeligste skakbegivenheder fra Baden-Baden 1870 til Kandidatturneringen 1971, 63 partier, 37 turneringstabeller m.m., 157 sider	57,00
Weltgeschichte des Schachs, bind 27 . 353 partier af Spasskij, indb.	76,00
Fischer: Bobby Fischer lehrt Schach . Udførlig lærebog samt 20 partier fra VM. i Reykjavik 1972 kommenteret af stormester W. Unzicker, 370 sider, indb.	57,50
Euwe/Meiden: Meister gegen Amateur . 173 sider, 2. oplag	37,00
Euwe/Meiden: Amateur wird Meister . 203 sider, 2. oplag	57,00
Katzer: Schach-Echo 1972 . En årgang af det store tyske skakblad indbundet i smukt lærredsbinding, masser af interessant læsning	118,00
Eales/Williams: Alekhine's Defence . 140 sider, indb.	48,00
Keene/Botterill: The Modern Defence . 1. e4, g6. 168 sider, indb.	55,00
Horton: French Defence I . 72 sider	23,50
D. N. Levy: The Sicilian Dragon . 202 sider, indb.	57,50
Hartston: The Grünfeld Defence . Udførlig teori + 51 partier, 182 sider, indb.	48,50
Matanovic: Schacholympiade, Skopje 1972 . 280 partier, 36 partislutninger, oversigt over tidligere olympiader, ca. 100 billeder, 214 sider, indb.	85,00

Skakbladepakke

10 forskellige skakblade fra hele verden, nyere og ældre mellem hinanden. Masser af interessant læsning, partier, opgaver m.m.	20,00
---	-------

Alle priser er inklusive moms. - Ved forudbetaling må der medsendes et beløb til porto.

AXEL NIELSENS SKAKFORLAG

Klostervej 23, 5000 Odense - Telf. (09) 12 52 50
 Dansk postgiro 9638 - Svensk postgiro 54 70 03 - Norsk postgiro 99324

2200 KH N
 NØRREBROGÅDE 46 A-2
 203 HR JAN SANDAL